Vlaamse Nutsregulator

Rapport

van 27/10/2026

Energiegemeenschappen, energiedelen en energie verkopen

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Inhoud

Inleiding 5

Samenvatting 6

1. Energiegemeenschappen 7

1.1 Situering 7

1.2 Rol Vlaamse Nutsregulator: opvolging meldingen en toezicht op wegnemen belemmeringen 10

1.3 Stand van zaken 11

1.3.1 Aantal meldingen 11

1.3.2 Activiteiten van de energiegemeenschappen 12

1.3.3 Verhoudingen tussen de types vennoten of leden 13

1.3.4 Nabijheidsvereiste 15

1.4 Aandachtspunten en suggesties 16

2 Energiedelen en energie verkopen 18

2.1 Situering 18

2.1.1 Wat is energiedelen en energie verkopen? 18

2.1.2 Wat zijn de verschillen en overeenkomsten tussen energiedelen en energie verkopen? 20

2.2 Rol Vlaamse Nutsregulator: vastleggen marktregels 20

2.2.1 Protocol Fluvius 20

2.2.2 Evaluatierapport Fluvius 21

2.2.2.1 Verwerking registratie, communicatie naar beheerder en gegevensuitwisseling met leverancier 21

2.2.2.2 Klanttevredenheid 22

2.2.2.3 Combineerbaarheid van verschillende “producten” met energiedelen 23

2.2.2.4 Verbetervoorstellen Fluvius en vooropgestelde vervolgacties 24

2.3 Evolutie energiedelen en energieverkopen in 2025 25

2.3.1 Aantal groepen en deelnemers 25

2.3.2 Installaties en gedeelde volumes 28

2.4 Kosten en voorwaarden energieleveranciers 34

2.4.2.1. Toezicht op redelijkheid: leveranciersbevraging 34

2.4.2.2. Vaststellingen per kostencategorie 35

2.4.2.3. Vervolgstappen 38

3 Omzetting EMD5-richtlijn en verdere beleidskeuzes 39

3.1 Reeds goedgekeurde omzettingsmaatregelen 39

3.1.1 Collectieve zelfconsumptie: aparte klantengroep 39

3.1.2 Recht op energiedelen voor klanten bij sociale leverancier 39

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

3.1.3 Vrijstelling certificatenverplichting 40
3.2 Verdere omzetting 40
3.2.1 Organisatie energiedelen 40
3.2.1.1 Registratie en gegevensuitwisseling 40
3.2.1.2 Bijstand door derde partij 41
3.2.2 Aard en afbakening energiedelen 41
3.2.2.1 Energiedelen tegen vergoeding 41
3.2.2.2 Hernieuwbare energie en opslag 42
3.2.3 Deelname aan energiedelen 42
3.2.3.1 Grote ondernemingen 42
3.2.3.2 Kwetsbare en energiearme afnemers 43
3.2.4 (Consumenten)rechten bij energiedelen 43
3.2.5 Verhouding tussen energiedelen en energiegemeenschappen 43
Bijlage 1 – Kosten en voorwaarden energieleveranciers 45
Bijlage 2 – Analyse: is energiedelen en energie verkopen financieel interessant? 48
B.2.1 Bestudeerde scenario's 49
B.2.2 Hoeveel injectie wordt er gedeeld? 49
B.2.3 Wat zijn de kosten en opbrengsten bij energiedelen en verkopen? 49
B.2.3.1 Gezinnen 51
B.2.3.2 Kmo's 54
B.2.4 Wanneer wordt energiedelen en verkopen financieel interessant? 55

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Rapport energiegemeenschappen, energiedelen & energie verkopen 2026

Concepten

Energiegemeenschappen

Energiegemeenschap van burgers

Hernieuwbare-energiegemeenschap

Energiedelen

- … met zichzelf
- … in gebouw
- … in energie-gemeenschap

Energie verkopen

- P2P
- Meervoudige P2P
- VME-verkoop

Taken VNR

Toezicht houden

Algemeen: naleving regels in Energiedecreet & Energiebesluit

Specifiek: wegnemen belemmeringen & beperkingen

Reguleren & registreren

Energiedelen & verkopen: vastleggen marktregels

Energiegemeenschappen: online meldingen registreren

Informeren

Jaarlijks rapport

Dashboards & websitepagina's

Beantwoording infovragen

Adviseren

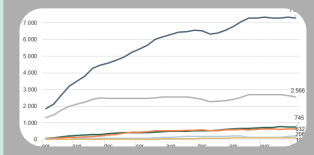
Verleden: omzetting Vierde Elektriciteitsrichtlijn

Toekomst: omzetting Vijfde Elektriciteitsrichtlijn ('EMD5')

80

unieke **energiegemeenschappen** op 1 oktober 2026

0,31% van toegangspunten betrokken bij **energiedelen & verkopen** in december 2025

Toekomstblik

Aandachtspunten

Energiegemeenschappen
- vage toepassingsvoorwaarden
- meldingen beperkt controleerbaar
- dubbele meldingsvereiste energiedelen in energiegemeenschap

Energiedelen & verkopen
- niet ingebed in reguliere marktprocessen
- administratieve kosten energieleveranciers

Omzetting EMD5-richtlijn

kosteloos karakter energiedelen? €

deelname kwetsbare afnemers?

link energiedelen & energiegemeenschappen?

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Inleiding

In dit rapport staan energiegemeenschappen, energiedelen, peer-to-peerhandel van groene stroom en verkoop van groene stroom in gebouwen, centraal. We geven een stand van zaken van de integratie van deze concepten in de energiemarkt in het Vlaamse Gewest en de betrokkenheid van de distributienetbeheerders, de energieleveranciers en de afnemers daarbij. We gaan ook dieper in op enkele aandachtspunten die de verdere ontwikkeling van deze concepten belemmeren of afremmen.

Samen met het interactief dashboard op onze website[1] geven we met dit rapport uitvoering aan de rapporteringsverplichting die i.v.m. deze concepten is opgelegd aan de Vlaamse Nutsregulator. Het Decreet Vlaamse Nutsregulator[2] bepaalt dat we jaarlijks moeten rapporteren over de mate waarin het decretale[3] kader rond energiegemeenschappen en de verdere uitwerking ervan zorgt voor een flexibeler gebruik van het bestaande net en een versnelling van een duurzame energietransitie waarin de burger centraal staat. Het Energiebesluit[4] concretiseert welke gegevens we in deze rapportering moeten opnemen.

Dit rapport is het vijfde in de rij. Onze voorgaande rapporten over energiegemeenschappen, energiedelen en energie verkopen – waarop dit rapport voortbouwt – zijn:

- RAPP-2022-23 (december 2022)[5];
- RAPP-2023-13 - hoofdstuk 4.2 (juni 2023)[6];
- RAPP-2024-10 (mei 2024)[7];
- RAPP-2025-21 (oktober 2025)[8].

Dit rapport is verder opgedeeld in drie hoofdstukken. Het hiernavolgende hoofdstuk behandelt energiegemeenschappen. Hoofdstuk 2 focust vervolgens op energiedelen en energie verkopen. Hoofdstuk 3 behandelt de omzetting van de bepalingen over energiedelen in de Vijfde Europese Elektriciteitsrichtlijn (hierna '**EMD5-richtlijn**')[9].

Met de term 'energie verkopen', verwijzen we in dit rapport naar zowel peer-to-peerhandel van groene stroom als verkoop van groene stroom in gebouwen. 'Peer-to-peerhandel van groene stroom' wordt in de praktijk ook wel 'persoon-aan-persoonverkoop' genoemd. In dit rapport verwijzen we hier verder naar met de afkorting '**P2P**'.

---

[1] Raadpleegbaar via: https://www.vlaamsenutsregulator.be/energie-delen-en-verkopen-dashboard

[2] Decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator. Zie meer bepaald art. 9, 1°, k) Decreet Vlaamse Nutsregulator. Vóór 1 januari 2025 rustte een identieke rapporteringsverplichting op de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG), *cf.* het toenmalige art. 3.1.3, eerste lid, 4°, n) Energiedecreet.

[3] Hiermee wordt gedoeld op het decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid (Energiedecreet).

[4] Besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 houdende algemene bepalingen over het energiebeleid. Zie meer bepaald art. 3.3.3 Energiebesluit.

[5] Raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/rapp-2022-23 .

[6] Raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/rapp-2023-13.

[7] Raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/rapp-2024-10.

[8] Raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/publicaties/rapp-2025-21

[9] Richtlijn (EU) 2024/1711 van 13 juni 2024, raadpleegbaar via https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02019L0944-20240716

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Samenvatting

Deze samenvatting bundelt de belangrijkste evoluties, knelpunten en beleidsuitdagingen voor energiegemeenschappen, energiedelen en energieverkoop in Vlaanderen.

De deelname aan energiedelen en energieverkoop groeit verder, maar duidelijk trager. Eind 2025 waren er 4.760 groepen en 11.547 deelnemende toegangspunten, respectievelijk 10% en 12% meer dan een jaar eerder; in 2024 bedroeg die groei nog 27% en 33%. Ook het aantal nieuwe meldingen van energiegemeenschappen neemt minder sterk toe. De deelname blijft bovendien beperkt tot 0,31% van alle Vlaamse toegangspunten.

De volumes ontwikkelen zich sterker dan het aantal deelnemers. De productiecapaciteit binnen de groepen steeg in 2025 met 23% en het gedeelde of verkochte volume met bijna 60%. Ook de benutting verbeterde: 25,2% van de beschikbare injectie werd gedeeld of verkocht, tegenover 20,6% in 2024. De markt wordt vooral gedragen door energiedelen met zichzelf en P2P. De groepen blijven doorgaans klein en niet-residentiële afnemers staan in voor ongeveer 90% van het gedeelde volume.

De beperkte rendabiliteit vormt de voornaamste rem op verdere deelname. Minder dan één op vijf deelnemers ervaart financieel voordeel. Dat blijkt uit een bevraging van Fluvius bij beheerders van energiedeelgroepen[10]. Vooral gezinnen verdienen de bijkomende kosten moeilijk terug. Dit wordt bevestigd door onze analyse (voor meer details, zie Bijlage 2). Daarnaast blijkt uit dezelfde bevraging van Fluvius dat de complexe opstart, de activering en continuïteit van meetregime 3[11] en laattijdige of onduidelijke facturatie belangrijke drempels blijven. De interesse blijft wel aanwezig: vier op de tien gestopte beheerders zouden opnieuw deelnemen als de kosten dalen en de transparantie verbetert.

De kosten die leveranciers aanrekenen, verschillen sterk. Als motivering verwijzen zij naar administratie, facturatie, klantendienst, dataverwerking, IT, softwarelicenties en reconciliatie, maar ook naar marktrisico's (sourcing-, profiel- en onbalansrisico's). Vooral kleinere leveranciers halen aan vaste kosten over te weinig deelnemers te moeten spreiden waardoor energiedelen voor hen een verlieslatend proces wordt. Verschillende (grotere) leveranciers wijzen op de marktrisico's. Op basis van onze analyse lijken deze echter niet in alle portefeuilles dezelfde omvang te hebben. Sommige kosten zijn bovendien vooral of uitsluitend op marktvergelijking gebaseerd waardoor een zichzelf versterkende marktvork ontstaat. Verdere opvolging van de redelijkheid en proportionaliteit van deze kosten blijft daarom aangewezen.

De Vlaamse Nutsregulator ziet toe op het wegnemen van ongerechtvaardigde belemmeringen voor energiedelen en energiegemeenschappen. De analyse van de leverancierskosten is een eerste stap in de opvolging van financiële drempels. Ook praktische obstakels, zoals meetregime 3, facturatie, continuïteit bij een

[10] Art. 4.3.64, §10 van het Technisch Reglement voor Distributie Elektriciteit (TRDE) stelt dat er, na voorafgaand stakeholderoverleg, een jaarlijkse evaluatie moet gebeuren van de werking van het protocol energiedelen, de lessen die daaruit getrokken kunnen worden en de verbeteringen die aangebracht kunnen worden

[11] Meetregime waarbij de kwartierwaarden zijn geactiveerd op vraag van de klant. De klant doet de aanvraag bij zijn elektriciteitsleverancier, Fluvius leest de meetgegevens voor elektriciteit per kwartier uit en stuurt de data naar de elektriciteitsleverancier. Deze instelling van de digitale meter is ook bekend onder de naam 'meetregime 3' of 'SMR3'.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

leverancierswissel en toegankelijke informatie en procedures, monitort de Vlaamse Nutsregulator verder en tracht hij, waar mogelijk, mee weg te werken.

Een aparte tarifaire behandeling voor deelnemers aan energiedelen is niet voorzien omdat de kosten-batenanalyse van EnergyVille/VITO onvoldoende baten van energiedelen voor het distributienet aantoonde[12].

De omzetting van de EMD5-richtlijn vergt keuzes over de organisatie en afbakening van energiedelen, vergoeding, deelnamevoorwaarden, bescherming van deelnemers en de verhouding met energiegemeenschappen. De Vlaamse Nutsregulator heeft hierover al advies verstrekt en pleit voor een pragmatische en samenhangende aanpak die aan de Europese verplichtingen inzake energiedelen voldoet en tegelijk rekening houdt met uitvoerbaarheid, proportionaliteit en de andere uitdagingen van de energietransitie.

1. Energiegemeenschappen

1.1 Situering

Er bestaan twee types energiegemeenschappen: de energiegemeenschap van burgers (hierna: '**EGB'**) en de hernieuwbare-energiegemeenschap (hierna: '**HEG'**). Kort samengevat, is zowel een EGB als een HEG een groep afnemers die zich op een gestructureerde manier verenigt om samen bepaalde activiteiten met een ecologisch, economisch of sociaal hoofddoel uit te oefenen[13].

Tussen de twee types energiegemeenschappen zijn er verschillen, maar ook grote gelijkenissen.

Een eerste **gelijkenis** is dat zowel een EGB als een HEG een **rechtspersoon** moet zijn, wat betekent dat zowel een EGB als een HEG een juridische entiteit is, een organisatie die los staat van de vennoten of leden ervan. Verschillende vormen zijn mogelijk: dit kan een vennootschap (bv. coöperatieve vennootschap) of een vereniging (bv. vzw) zijn. Dit betekent ook dat losse groepsverbanden zonder eigen rechtspersoonlijkheid (de zgn. 'feitelijke verenigingen'), bv. een familie, gezin of vriendengroep, geen EGB of HEG kan zijn.

Een volgende gelijkenis is het **hoofddoel**: zowel een EGB als een HEG heeft als hoofddoel het verschaffen van voordelen op ecologisch, economisch of sociaal gebied voor zijn vennoten, leden of de omgeving waar de energiegemeenschap actief is. Winstoogmerk ontbreekt daarbij, of is ondergeschikt aan het hoofddoel.

Ook de **activiteiten** die een EGB en een HEG kunnen uitoefenen, zijn gelijklopend[14]. De activiteit(en) die zowel een EGB als een HEG kan uitoefenen, is/zijn er één of meer uit de onderstaande lijst.

---

[12] Zie RAPP-2023-19: Kosten-batenanalyse over de impact van energiegemeenschappen en actieve afnemers in een gebouw op het distributienet,

[13] Zie inzake EGB art. 1.1.3, punt 40°/1/1 en art. 4.8.1 Energiedecreet; zie inzake HEG art. 1.1.3, punt 65°/1 en art. 4.8.2 Energiedecreet.

[14] Zie inzake de activiteiten die een EGB en een HEG kunnen uitoefenen art. 4.8.4 Energiedecreet.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Tabel 1: De mogelijke activiteiten van een energiegemeenschap

Nr	Beschrijving activiteit
1	Energie **produceren** uit een installatie. Die installatie kan rechtstreeks aangesloten zijn op een elektriciteitsdistributienet, het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, een gesloten distributienet van elektriciteit of een warmte- of koudenet. De installatie kan ook onrechtstreeks aangesloten zijn op een van die netten via de aansluiting van vennoten of leden van de energiegemeenschap.
2	De energie (zoals vermeld onder 1) **zelf verbruiken**.
3	De energie (zoals vermeld onder 1) **opslaan**.
4	**Energiediensten** aanbieden of eraan deelnemen.
5	Optreden als dienstverlener van **flexibiliteit** of deelnemer aan flexibiliteit of aggregatie.
6	De energie (zoals vermeld onder 1) **verkopen** - ook met een stroomafnameovereenkomst.
7	**Oplaaddiensten voor elektrische voertuigen** aanbieden
8	**Energiedelen** tussen de vennoten of leden van de energie (zoals vermeld onder 1)

De idee is dat afnemers zich groeperen binnen een EGB of een HEG en actief worden op de energiemarkt, door één of meer van de bovenstaande activiteiten uit te oefenen. In die optiek kwalificeert het Energiedecreet zowel de EGB als de HEG als een 'marktpartij'[15]. De activiteiten die een EGB of een HEG kan uitoefenen, corresponderen met al bestaande rollen op de energiemarkt, namelijk die van producent, leverancier, dienstverlener van flexibiliteit, … Een energiegemeenschap is dus op zichzelf geen aparte 'rol' in de energiemarkt, maar kan één van de bestaande rollen opnemen.

Een eerste **verschil** tussen een EGB en een HEG is dat de activiteiten van een HEG uitsluitend betrekking mogen hebben op groene stroom of hernieuwbare thermische energie.

Daarnaast zijn er nog enkele verschilpunten tussen een EGB en een HEG, wat zich hoofdzakelijk vertaalt in enkele striktere en bijkomende vereisten voor een HEG.

Op vlak van **deelname** is er voor een EGB geen enkele begrenzing. Deelname staat open voor iedereen. Wel moet de **zeggenschap** over een EGB beperkt blijven tot bepaalde van de vennoten of leden. Concreet betekent dit dat enkel natuurlijke personen (burgers), lokale overheden en kleine ondernemingen – die bovendien niet betrokken zijn bij grootschalige commerciële activiteiten en voor wie de energiesector niet de belangrijkste

[15] Zie de definitie in art. 1.1.3, punt 81° Energiedecreet: "*marktpartij : producent, aardgasinvoerder, distributienetbeheerder, beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, transmissienetbeheerder, de beheerder van het vervoernet, werkmaatschappij, aanbieder van energiediensten, leverancier, tussenpersoon, intermediair bij de aankoop van energie, energiegemeenschap van burgers, hernieuwbare-energiegemeenschap, bevrachter, dienstverleners van flexibiliteit, aanvrager van flexibiliteit, aggregatoren of evenwichtsverantwoordelijke*" (eigen onderstreping).

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

economische activiteit vormt – een beslissende invloed mogen uitoefenen op de activiteiten van de EGB[16]. Bij een HEG moeten daarentegen deelname én zeggenschap beperkt blijven tot natuurlijke personen (burgers), lokale overheden en kleine- en middelgrote ondernemingen (kmo's) waarvan de deelname aan de HEG niet de belangrijkste commerciële of professionele activiteit vormt. De deelname is strikter afgebakend dan bij een EGB, aangezien er bij een HEG geen 'open deelname' is, maar de mogelijkheden qua zeggenschap zijn wel enigszins uitgebreider, aangezien deze bij een HEG ook mag berusten bij middelgrote ondernemingen.

Een ander verschilpunt is dat een HEG werkingsgrenzen heeft: een HEG moet de deelname nl. begrenzen op basis van technische **nabijheid** (bv. koppeling vennoten/leden op dezelfde asset van het distributienet, zoals één feeder[17] of LV-/MV-transformator[18]) of geografische nabijheid (bv. op basis van gemeente- of provinciegrenzen, een straal van x-aantal kilometer rond een productie-installatie van de HEG, …), en dit rekening houdend met de doelstellingen of de activiteiten die de HEG wil verwezenlijken. Het is wel zo dat het een HEG volledig vrijstaat om die afbakening zelf te bepalen: die kan vrij strikt zijn (bv. een HEG die binnen één gemeente actief is), maar een HEG kan er ook voor kiezen om binnen het gehele Vlaamse Gewest actief te zijn.

Een laatste verschilpunt heeft betrekking op de **installaties** die een EGB en een HEG gebruikt om haar activiteiten uit te oefenen: een HEG moet zelf eigenaar zijn van deze installaties, terwijl dat voor een EGB niet wordt vereist.

Samengevat geeft dit het volgende, vrij complexe beeld:

Tabel 2: Een vergelijking van de twee types energiegemeenschappen (EGB en HEG)

<table>
<tr><th></th><th>Rechtsvorm</th><th>Hoofddoel</th><th>Vennoten - leden</th><th>Zeggenschap</th><th>Installatie(s)</th></tr>
<tr><td>EGB</td><td rowspan="2">Rechtspersoon

→ om het even in welke vorm (vzw, cv, …)</td><td rowspan="2">Voordelen op ecologisch, economisch of sociaal gebied voor vennoten/leden of omgeving

→ geen winst-oogmerk, tenzij ondergeschikt aan hoofddoel</td><td>Iedereen kan vennoot/lid worden</td><td>Burgers, lokale overheden of kleine onderneming</td><td>Niet vereist dat EGB eigenaar is van gebruikte installatie(s)</td></tr>
<tr><td>HEG</td><td colspan="2">Burgers, lokale overheden, kmo's

→ technische/geografische nabijheid</td><td>HEG is eigenaar van gebruikte installatie(s)</td></tr>
</table>

[16] Art. 4.8.1, §1 Energiedecreet bevat in zijn eerste lid een definitie van 'zeggenschap': "*rechten, overeenkomsten of andere middelen die, afzonderlijk of samen, met inachtneming van alle feitelijke of juridische omstandigheden, het mogelijk maken een beslissende invloed uit te oefenen op de activiteiten van een onderneming, namelijk: 1° eigendoms- of gebruiksrechten op alle activa van een onderneming of delen daarvan; 2° rechten of overeenkomsten die een beslissende invloed verschaffen op de samenstelling, het stemgedrag of de besluiten van de organen van een onderneming*".

[17] Een feeder is een elektrische kabel of lijn die elektriciteit verder transporteert vanuit een transformatorstation naar verbruikers of distributienetten.

[18] Een LV/MV-transformator (Laagspanning/Middenspanning) is een toestel dat de spanning omzet tussen twee spanningsniveaus: middenspanning (MV) (typisch 10 kV – 30 kV) en laagspanning (LV) (typisch 230 V / 400 V)

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

1.2 Rol Vlaamse Nutsregulator: opvolging meldingen en toezicht op wegnemen belemmeringen

Elke energiegemeenschap, zowel een EGB als een HEG, is verplicht om zich te **melden bij de Vlaamse Nutsregulator**[19]. We stellen een digitaal meldingsformulier[20] ter beschikking, dat elke energiegemeenschap binnen 30 dagen na haar oprichting moet invullen.

Via dit meldingsformulier verstrekt de energiegemeenschap de volgende informatie over zichzelf:

- naam
- KBO-nummer
- rechtsvorm
- contactgegevens (adres en mailadres)
- type (EGB of HEG)
- activiteiten die de energiegemeenschap uitoefent
- samenstelling (verhoudingsgewijze weergave van vennoten of leden: aandeel natuurlijke personen, aandeel lokale overheden, aandeel kleine ondernemingen, middelgrote ondernemingen en/of grote ondernemingen)
- invulling van de technische of geografische nabijheid (enkel voor HEG)

In principe **publiceren** we alle ontvangen meldingen **op onze website**[21]. Na controle kunnen we een aantal bestaande meldingen uit de lijst van energiegemeenschappen op onze website schrappen, of voegen we bepaalde nieuwe meldingen niet toe aan deze lijst. We doen dit om de volgende redenen:

- de melding had niet betrekking op een bestaande rechtspersoon;
- er werd aangegeven dat men eigenlijk enkel geïnteresseerd is in P2P of in een vorm van energiedelen waarvoor geen energiegemeenschap vereist is[22];
- een aantal organisaties vroeg zelf om uit de lijst te worden gehaald. Zij gaven aan toch geen energiegemeenschap te zijn.

In deze gevallen brengen we telkens de contactpersonen van deze organisaties op de hoogte van de schrapping uit of niet-toevoeging aan de lijst op onze website.

Ingeval de vennoten of leden van een energiegemeenschap aan energiedelen of energie verkopen willen doen, moeten ze dit daarnaast apart aan Fluvius melden via een afzonderlijke registratie via ‘Mijn Fluvius’, het webportaal van Fluvius. Dit is nodig om effectief met het energiedelen of energie verkopen van start te kunnen gaan. We gaan hier in hoofdstuk 2 van dit rapport dieper op in.

Daarnaast heeft de Vlaamse Nutsregulator nog de taak om **toezicht te houden op het wegnemen van de ongerechtvaardigde belemmeringen en beperkingen** op het

---

19 Zie art. 4.8.3 Energiedecreet en art. 3.3.2 Energiebesluit.

20 Zie: https://dv.formulieren.vlaanderen.be/content/forms/af/vlaamse-overheid/vlaamse-regulator-van-de-elektriciteits--en-gasmarkt/Energiegemeenschap.html.

21 Zie onderaan deze webpagina (knop ‘aangemelde energiegemeenschappen’): www.vlaamsenutsregulator.be/nl/energiegemeenschappen.

22 Zie meer informatie over de verschillende vormen van energiedelen en energie verkopen in sectie 3.1.1 van dit rapport.

elektriciteitsdistributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit voor het verbruik van zelfopgewekte elektriciteit en voor energiegemeenschappen[23]. In sectie 2.4 onderzoeken we de kosten die leveranciers voor energiedelen aanrekenen, als onderdeel van ons toezicht op mogelijke ongerechtvaardigde belemmeringen. De regelgevende aandachtspunten bij de omzetting van de EMD5-richtlijn worden behandeld in hoofdstuk 3.

1.3 Stand van zaken

1.3.1 Aantal meldingen

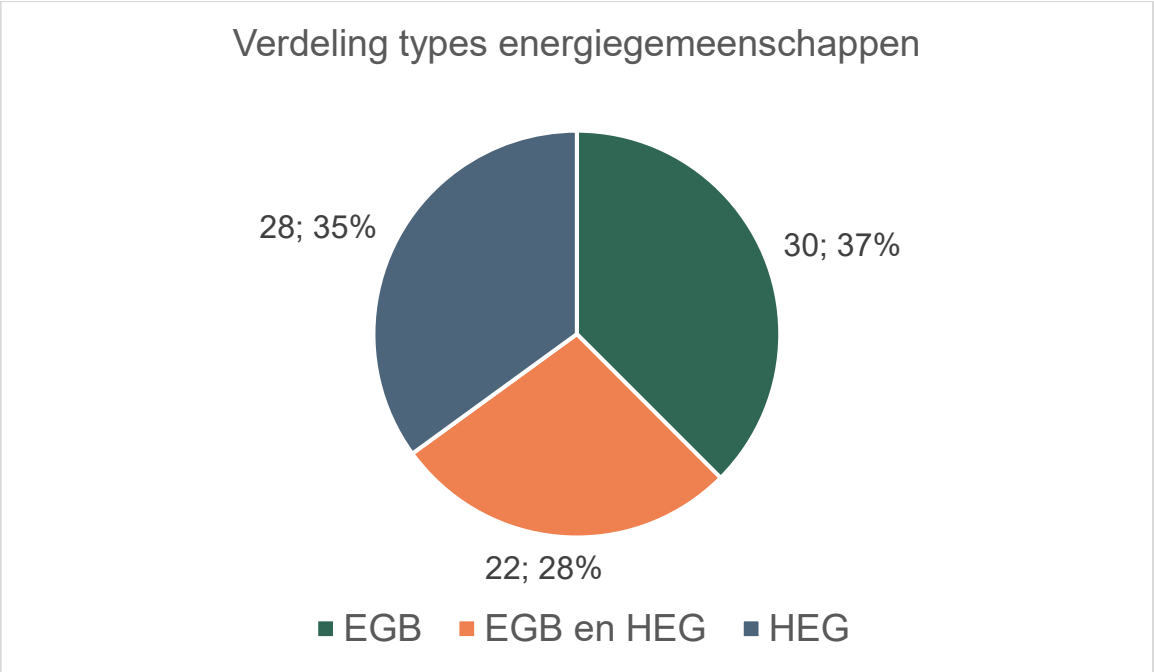

Figuur 1: Evolutie van de aangemelde energiegemeenschappen in Vlaanderen van augustus 2025 tot oktober 2026

Sinds september 2025 zijn er 25 bijkomende meldingen geweest waarvan er 5 werden geaccepteerd. Dit is een beperkte toename ten opzichte van de vorige meldingsperiode van april 2024 tot september 2025, toen er 21 organisaties bij kwamen. Drie organisaties werden uit de lijst geschrapt. Op 1 oktober 2026 zijn er **80 unieke organisaties** die zich hebben gemeld als EGB, HEG of allebei[24].

[23] Artikel 6, 1°, m) van het Decreet betreffende de operationalisering van de Vlaamse Nutsregulator.

[24] In het rapport van 2025 was sprake van 80 aangemelde organisaties. Twee organisaties kwamen echter dubbel in de lijst voor. In dit rapport worden zij elk slechts één keer meegeteld.

Figuur 2: Verdeling van de types energiegemeenschap op 1 oktober 2026

Op 1 oktober 2026 zijn er in onze lijst 28 organisaties opgenomen die zich meldden als HEG, 30 organisaties die zich meldden als EGB, en 22 organisaties die zich dubbel meldden, één keer als HEG en één keer als EGB. Het is mogelijk dat men tegelijkertijd aan de toepassingsvoorwaarden van een EGB én de (veelal wat striktere) toepassingsvoorwaarden van een HEG voldoet.

Sinds de start van de meldingsplicht voor energiegemeenschappen op 1 januari 2022, zijn er heel wat onterechte meldingen geweest. Om dit aantal te verminderen voegden we extra informatie toe aan de website en het meldingsformulier. Op onze website[25] kaarten we de twee meest voorkomende problemen aan: de melding die niet overeenstemt met een bestaande rechtspersoon, en de melding van een vorm van energie verkopen of energiedelen waarvoor geen energiegemeenschap vereist is. In het meldingsformulier[26] herhalen we deze informatie nogmaals.

1.3.2 Activiteiten van de energiegemeenschappen

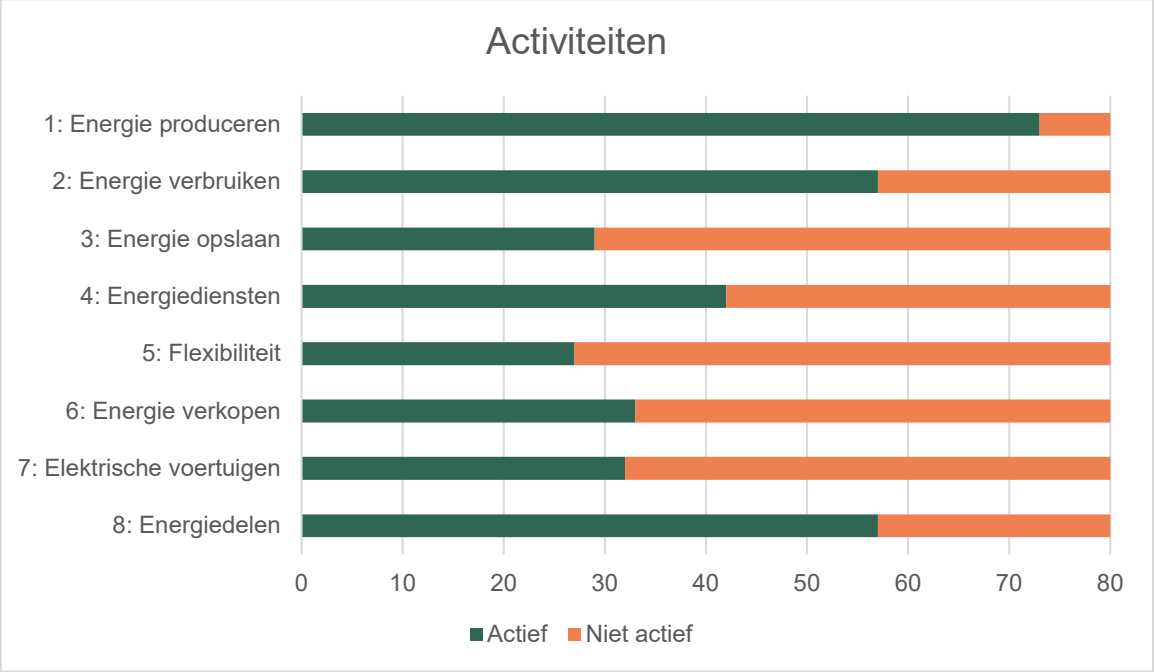
De organisaties duidden verscheidene activiteiten aan bij hun melding. We merken op dat sommige energiegemeenschappen vreemde activiteitencombinaties hebben (zie ook onze vorige rapporten). Zo zijn er organisaties die activiteiten 2, 3, 6 en/of 8 aanduiden, maar activiteit 1 niet (zie

Tabel 1), ook al zijn de eerstgenoemde activiteiten niet mogelijk zonder activiteit 1 (energie produceren).

[25] Zie https://www.vlaamsenutsregulator.be/elektriciteit-en-aardgas/energieprijzen-en-facturen/energiegemeenschappen

[26] Zie: https://dv.formulieren.vlaanderen.be/content/forms/af/vlaamse-overheid/vlaamse-regulator-van-de-elektriciteits--en-gasmarkt/Energiegemeenschap.html.

Figuur 3 geeft een overzicht van de activiteiten die de gemelde organisaties hebben aangeduid. Activiteit 1 (energie produceren) is de meest populaire, activiteit 5 (flexibiliteit) de minst populaire. De vraag blijft hier, net zoals in onze vorige rapporten, hoe de organisaties deze vraag hebben geïnterpreteerd op het moment van het beantwoorden van de activiteitenvraag. We vermoeden dat minstens enkele organisaties de activiteiten hebben aangeduid die ze willen of plannen te ondernemen, maar niet de activiteiten die ze vandaag al uitoefenen. Zo duiden 21 organisaties aan dat ze alle acht activiteiten uitoefenen.

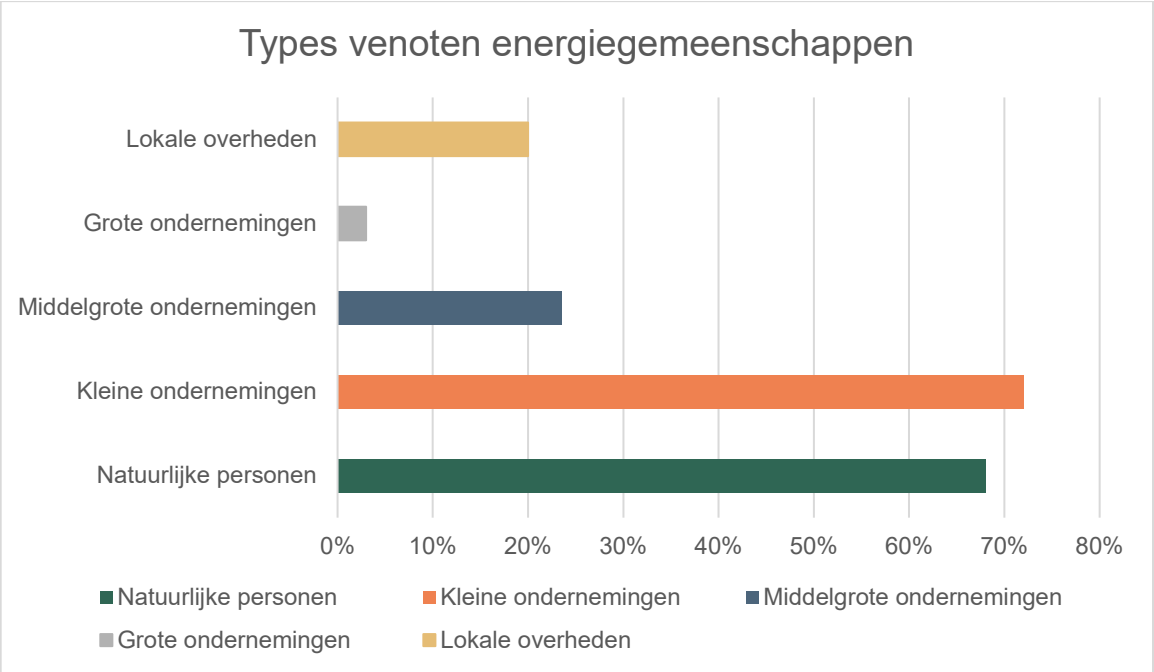

Figuur 3: Het aantal organisaties dat aangeeft actief te zijn bij een bepaalde activiteit

1.3.3 Verhoudingen tussen de types vennoten of leden

Niet elk type vennoot/lid is aanwezig in elke geregistreerde energiegemeenschap. Figuur 4 geeft een beeld van hoe vaak een bepaald type vennoot/lid aanwezig is. Ten opzichte van het rapport van vorig jaar vallen twee evoluties op. Er zijn voor het eerst meer kleine ondernemingen (72%) dan natuurlijke personen (68%) bij de gemelde organisaties. Daarnaast loopt de deelname van middelgrote en grote ondernemingen en lokale overheden licht terug in vergelijking met de vorige periode.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

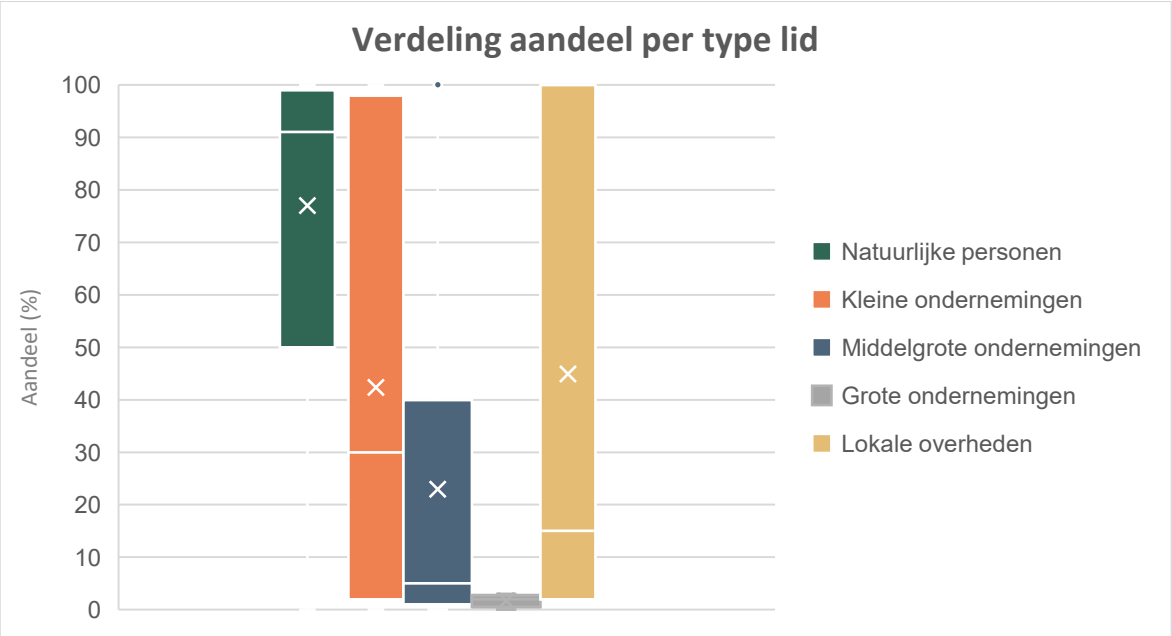
Figuur 4: Het aantal keer dat een type vennoot/lid aanwezig is in de gemelde organisaties

De verhoudingen tussen de verschillende types vennoten of leden verschillen sterk van melding tot melding. De boxplots[27] in Figuur 5 geven een idee van de verhoudingen die worden ingevuld bij elk type vennoot of lid. Enkel aandelen verschillend van 0 werden opgenomen in de boxplot. Zo zien we enkel het aandeel van een bepaald type vennoot/lid wanneer die aanwezig is in de organisatie.

In vergelijking met de boxplot van vorig jaar blijft het algemene beeld grotendeels behouden. Wanneer natuurlijke personen deel uitmaken van een energiegemeenschap, vertegenwoordigen zij doorgaans een groot aandeel en zijn zij meestal in de meerderheid. Grote ondernemingen blijven daarentegen slechts in zeer beperkte mate aanwezig. Bij kleine ondernemingen blijft de spreiding groot, wat erop wijst dat hun aandeel sterk verschilt van organisatie tot organisatie.

[27] Een boxplot geeft de spreiding weer van bepaalde data, in dit geval zijn dat de antwoorden die de gemelde organisaties gaven bij hun leden-/vennotensamenstelling. De boxplot deelt de antwoorden op in vier stukken (of kwartielen), die elk 25% van de antwoorden bevatten. De rechthoek die getekend staat duidt de twee middelste kwartielen aan (van 25 tot 75%), de lijnen naast de rechthoek geven de twee uiterste kwartielen aan (0- 25% en 75-100%). In sommige gevallen staan er ook nog punten apart aangeduid, dit zijn uitschieters.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Figuur 5: Een boxplot[27] van de aandelen van vennoten/leden wanneer ze aanwezig zijn in de organisatie. De volle witte lijn is de mediaan, het kruisje duidt het gemiddelde aan

1.3.4 Nabijheidsvereiste

Als een organisatie zich meldt als HEG, moet deze ook aangeven op welke wijze ze de nabijheidsvereiste invult. De vaststellingen in onze vorige rapporten blijven grotendeels dezelfde. 23% geeft aan op basis van technische nabijheid te werken, en 77% op basis van geografische nabijheid. De geografische nabijheid kan heel breed of heel eng worden ingevuld: van maximaal het grondgebied van het Vlaamse Gewest tot bijvoorbeeld de gebouwen van een scholengemeenschap en haar werknemers.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

1.4 Aandachtspunten en suggesties

De aandachtspunten en suggesties m.b.t. het regelgevend kader voor energiegemeenschappen die we hieronder vermelden, haalden we ook al aan in onze vier voorgaande rapporten[28].

Eerst en vooral blijft de vaststelling dat verschillende **decretale toepassingsvoorwaarden** voor de twee types energiegemeenschappen **(te) vaag of ruim geformuleerd** zijn. Bijvoorbeeld: de vereiste dat winstoogmerk ondergeschikt is aan het hoofddoel[29], de vereiste dat men "*niet betrokken is bij grootschalige commerciële activiteiten en de energiesector niet de belangrijkste economische activiteit vormt*"[30], de vereiste dat "deelname aan de energiegemeenschap niet de belangrijkste commerciële of professionele activiteit vormt"[31], etc. We herhalen onze oproep aan de Vlaamse regelgever om komaf te maken met vage toepassingsvoorwaarden voor energiegemeenschappen en de overbodige overlap die momenteel bestaat tussen de twee types energiegemeenschappen.

Een ander pijnpunt betreft de **meldingsprocedure**, die bij de Vlaamse Nutsregulator is ondergebracht. De **controle** die we uitvoeren op de ontvangen meldingen, is namelijk **noodzakelijkerwijze beperkt en dus niet sluitend**. Enerzijds omwille van de onduidelijke toepassingsvoorwaarden voor energiegemeenschappen, zoals hoger vermeld. Vage of te ruim geformuleerde toepassingsvoorwaarden zijn zeer moeilijk of quasi onmogelijk controleerbaar. Daarnaast is het vereiste inzake het hoofddoel van energiegemeenschappen ("*verschaffen van voordelen op ecologisch, economisch of sociaal gebied voor de vennoten, leden of de omgeving waar de energiegemeenschap actief is*")[32] ook niet eenvoudig controleerbaar in de praktijk. Anderzijds moeten we rekening houden met de aard van de procedure bij de Vlaamse Nutsregulator – namelijk een meldings- en geen erkenningsprocedure – en het vrij beperkte aantal gegevens die in dit kader volgens het Energiebesluit mogen worden opgevraagd bij de melding.

De Vlaamse regelgever zou er dan ook eventueel voor kunnen opteren om de meldingsprocedure bij de Vlaamse Nutsregulator diepgaander te hervormen. Zoals al vermeld in ons rapport van 2022, zou een erkenningsprocedure voor energiegemeenschappen mogelijks een alternatief kunnen zijn. Wel zouden hierbij o.i. alle mogelijke voor- en nadelen goed tegen elkaar moeten worden afgewogen. Zo mag niet uit het oog worden verloren dat een erkenningsprocedure zowel voor de 'kandidaat-energiegemeenschappen' als de beoordelende instantie een aanzienlijke bijkomende administratieve belasting betekent. Daarnaast mag een erkenningsprocedure geen doel op zich zijn: het is maar relevant om de toegang tot de energiegemeenschapsconcepten strikt(er) te bewaken, als het label "EGB" of "HEG" effectief gepaard gaat met de toekenning van bepaalde rechten, zoals bijvoorbeeld het recht om aan energiedelen te

---

28 RAPP-2022-23, secties 2.3 en 2.4 (raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/rapp-2022-23), RAPP-2023-13, secties 4.2.1.1 en 4.2.1.2 (raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/rapp-2023-13), RAPP-2024-10, sectie 2.2 (raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/rapp-2024-10) en RAPP-2025-21, sectie 2.4 (raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/publicaties/rapp-2025-21).

29 Art. 4.8.1, §1, tweede lid en art. 4.8.2, §1, eerste lid Energiedecreet.

30 Art. 4.8.1, §1, vierde lid Energiedecreet.

31 Art. 4.8.2, §1, derde lid Energiedecreet.

32 Art. 4.8.1, §1, tweede lid en art. 4.8.2, §1, eerste lid Energiedecreet.

doen (al dan niet met de mogelijkheid om daarbij een prijs aan te rekenen). Indien daarentegen het recht om aan energiedelen te doen (nog) minder afhankelijk wordt van het al of niet beschikken over het label “EGB” of “HEG” – bijvoorbeeld omdat het ook op basis van een overeenkomst kan worden opgezet – dan lijkt er een argument minder te zijn om de toegang tot de energiegemeenschapsconcepten strikt(er) te bewaken.

De omzetting van de **EMD5-richtlijn** vormt een geschikte aanleiding om niet alleen het Vlaamse kader voor energiedelen, maar ook de regels voor energiegemeenschappen te evalueren. De richtlijn maakt energiedelen mogelijk op basis van particuliere overeenkomsten of via een juridische entiteit en roept daardoor vragen op over de toekomstige functie van EGB’s en HEG’s. Zo moet worden nagegaan in welke gevallen een afzonderlijke juridische entiteit nog nodig of wenselijk is en welke rechten specifiek aan het statuut van energiegemeenschap moeten worden verbonden. Deze vraagstukken worden verder behandeld in sectie 3.2.5.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

2 Energiedelen en energie verkopen

2.1 Situering

2.1.1 Wat is energiedelen en energie verkopen?

Energiedelen houdt in dat een actieve afnemer[33] zelfgeproduceerde energie direct deelt, met zichzelf of binnen een groep met andere actieve afnemers. Dat kunnen burgers (bv. buren, vrienden, familie) zijn, maar ook overheden en bedrijven. Er zijn verschillende vormen van energiedelen[34].

- **Energiedelen met zichzelf**: één actieve afnemer deelt zelfgeproduceerde energie tussen verschillende eigen verblijfplaatsen/(bedrijfs)vestigingen (d.w.z. tussen verschillende toegangspunten waarvan die actieve afnemer titularis is).

- **Energiedelen binnen een gebouw**: een groep actieve afnemers deelt de gezamenlijk geproduceerde energie met elkaar, binnen hetzelfde appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw[35].

- **Energiedelen binnen een energiegemeenschap**: vennoten of leden van een EGB of een HEG delen de binnen/door de energiegemeenschap geproduceerde energie met elkaar.

[33] Het begrip "actieve afnemer" wordt gedefinieerd in art. 1.1.3, punt 8°/4 Energiedecreet als: "*een afnemer die aangesloten is op het elektriciteitsdistributienet, het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, een gesloten distributienet van elektriciteit of een afnemer van thermische energie die aangesloten is op een warmte- of koudenet en die een of meer van de activiteiten, vermeld in artikel 4.4.2, uitoefent, terwijl die activiteiten niet zijn belangrijkste commerciële of professionele activiteit vormen*". Onder de activiteiten, vermeld in art. 4.4.2 Energiedecreet, zijn ook energiedelen en P2P opgenomen.

[34] Zie art. 7.2.1, §1 Energiedecreet en de definitie van 'energiedelen' in art. 1.1.3, punt 38°/1 Energiedecreet.

[35] Zie de definitie van 'appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw' in art. 7.2.1, §1 Energiedecreet.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Daarnaast zijn er ook verschillende vormen van energie verkopen.

- **Peer-to-peerhandel van groene stroom (P2P)**: een actieve afnemer verkoopt de groene stroom die hij zelf heeft geproduceerd en injecteert op het net op zijn verblijfplaats of (bedrijfs)vestiging aan één andere actieve afnemer[36].

- **Meervoudige P2P**: meerdere actieve afnemers produceren elk afzonderlijk groene stroom, injecteren deze op het net op hun eigen verblijfplaats of (bedrijfs)vestiging, en verkopen deze groene stroom elk afzonderlijk aan één en dezelfde actieve afnemer-koper. In feite is dit louter een combinatie van verschillende P2P's. De omgekeerde situatie, d.w.z. één actieve afnemer die verkoopt aan meerdere actieve afnemer-kopers, is daarentegen niet mogelijk.

- **Verkoop van groene stroom in gebouwen (VME-verkoop)**: de vereniging van mede-eigenaars ('VME') verkoopt de groene stroom die wordt geproduceerd in of op een appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw, of de aanhorigheden van dat gebouw, aan de afnemers in dat gebouw. Naast verkoop door een VME (in gebouwen waar die aanwezig is), is de regeling van overeenkomstige toepassing op appartementsgebouwen of multifunctionele gebouwen die maar één eigenaar hebben of op het geval waarbij een mede-eigenaar van de VME (of van de andere mede-eigenaars in onverdeeldheid) het recht heeft gekregen om de gemeenschappelijke delen van het gebouw privé te gebruiken (voor bv. een private zonnepaneelinstallatie op het dak)[37].

[3636] Zie art. 7.2.2, §2 Energiedecreet

[37] Zie art. 7.2.3, §2 Energiedecreet. Art. 7.2.3, §1 Energiedecreet bevat een definitie van appartementsgebouw of multifunctioneel gebouw' (dezelfde als in art. 7.2.1, §1 Energiedecreet).

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Meer informatie over de verschillende vormen van energiedelen en energie verkopen is terug te vinden op onze website[38].

2.1.2 Wat zijn de verschillen en overeenkomsten tussen energiedelen en energie verkopen?

De verschillende types van energiedelen en energie verkopen hebben **grotendeels gelijkaardige kenmerken**:

- De uitwisseling gebeurt op kwartierbasis en vereist een digitale meter met meetregime 3.
- Energiedelen en verkopen zijn begrensd tot de afname van de actieve afnemer die de groene stroom krijgt of koopt.
- De actieve afnemers die betrokken zijn bij energiedelen en verkopen moeten elk een elektriciteitsleveringscontract hebben bij een commerciële leverancier, die toegangshouder blijft.
- Energiedelen en verkopen hebben beiden enkel een impact op de energiekostencomponent (‘commodity’) van de elektriciteitsfactuur.

Energiedelen **verschilt** van energie verkopen, in de zin dat energiedelen een kosteloze uitwisseling van energie is, terwijl het tweede, zoals de naam het aangeeft, een verkoop is. Het kosteloze karakter van energiedelen houdt in dat de betrokken actieve afnemers onderling geen prijs mogen aanrekenen voor de energie die zij uitwisselen. Bij energie verkopen mogen de betrokken actieve afnemers daarentegen onderling een prijs afspreken voor de groene stroom die wordt verkocht. De EMD5-richtlijn hanteert een ruimer begrip van ‘energiedelen’, dat ook overdracht tegen vergoeding omvat. De gevolgen daarvan voor de Vlaamse begrippen worden besproken in sectie 3.2.2.

2.2 Rol Vlaamse Nutsregulator: vastleggen marktregels

2.2.1 Protocol Fluvius

Het Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit (hierna: ‘**TRDE’**)[39] van de Vlaamse Nutsregulator vereist dat Fluvius een **protocol** uitwerkt i.v.m. de implementatie van de verschillende vormen van energiedelen en energie verkopen, en dit indient bij de Vlaamse Nutsregulator . De Vlaamse Nutsregulator beoordeelt vervolgens het voorstel van Fluvius en keurt het protocol goed als het voldoet aan de vereisten opgenomen in het TRDE. De vereisten opgenomen in het TRDE hebben onder meer betrekking op de minimuminhoud van het protocol. Zo moet het protocol o.a. regelen hoe energiedelen en energie verkopen opgestart kunnen worden, op basis van welke verdeelsleutels dit kan verlopen, hoe deelnemers toegevoegd en verwijderd kunnen worden, hoe de meetgegevens en andere informatie worden uitgewisseld tussen Fluvius en de energieleveranciers, etc.[40]

De protocolversie die momenteel van kracht is (“**versie 3.2**”)[41], dateert van juli 2024. Deze protocolversie verschilt slechts minimaal van de vorige protocolversie van april 2023. De zeer

---

38 Zie: https://www.vlaamsenutsregulator.be/elektriciteit-en-aardgas/energieprijzen-en-facturen/energiedelen-en-energie-verkopen.

39 Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest, zoals goedgekeurd bij beslissing van de VREG van 24 maart 2023 (BESL-2023-07) en gewijzigd bij beslissingen van de Vlaamse Nutsregulator van 22 november 2024 (BESL-2024-106), van 20 maart 2026 (BESL-2026-39) en van 26 juni 2026 (BESL-2026-46), raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/nl/technische-reglementen.

40 Zie de artikelen 4.3.64 t.e.m. 4.3.66 TRDE.

41 Deze protocolversie werd goedgekeurd bij de beslissing van de VREG met betrekking tot de goedkeuring van het voorstel van de elektriciteitsdistributienetbeheerders betreffende het protocol inzake energiedelen, peer-to-peerhandel van groene stroom en verkoop van groene stroom in appartementsgebouwen of multifunctionele gebouwen (protocolversie 3.2) en de afwijking van de consultatieplicht uit art. 4.3.64, §7 en

beperkte aanpassingen waren louter het gevolg van een wijziging m.b.t. de financiële reconciliatie van energiedelen en energie verkopen. Deze financiële reconciliatie wordt niet in het protocol zelf geregeld, maar volgens een overeenkomst tussen de marktpartijen in de schoot van FeReSO[42]. Deze werd door de marktpartijen herzien, waarbij de frequentie van de financiële reconciliatierun aangepast werd naar halfjaarlijks, in plaats van per kwartaal. Zo zouden de kosten voor leveranciers worden beperkt. De aanpassing had geen impact op de betrokkenen bij energiedelen en energie verkopen: er veranderde onder meer niets aan de frequentie van de berekening van de gedeelde/verkochte volumes. Uit een bevraging van leveranciers blijkt evenwel dat het aantal reconciliatieruns in de praktijk op 4 per jaar blijft (zie sectie 2.4.2).

2.2.2 Evaluatierapport Fluvius

Het TRDE van de Vlaamse Nutsregulator verplicht Fluvius ook om het protocol jaarlijks te **evalueren**. Meer bepaald moet Fluvius jaarlijks een stakeholderoverleg organiseren en de Vlaamse Nutsregulator een rapport bezorgen met een evaluatie van de werking van het protocol in de praktijk, de lessen die daaruit kunnen worden getrokken en de verbeteringen die kunnen worden aangebracht[43]. Dat rapport kan dan de basis vormen voor aanpassingen van het protocol, indien uit de feedback van de belanghebbende partijen de noodzaak daartoe blijkt.

Fluvius heeft reeds vier opeenvolgende jaren evaluatierapporten overgemaakt, dit telkens in februari. Enkele relevante aspecten van de evaluatierapporten van 2023, 2024 en 2025 worden toegelicht in de rapporten over het databeheer, waaronder dat van 2023[44] en 2025[45]. In het rapport m.b.t. energiegemeenschappen, energiedelen en energie verkopen van 2025[46] komen eveneens verschillende onderwerpen uit het evaluatierapport aan bod.

Hierna gaan we in op enkele relevante onderwerpen uit het evaluatierapport dat Fluvius ons in februari 2026 bezorgde.

2.2.2.1 Verwerking registratie, communicatie naar beheerder en gegevensuitwisseling met leverancier

Het Fluvius-protocol, de zgn. “overeenkomst kwaliteitseisen”[47], bevat de relevante termijnen die gelden in het kader van energiedelen en energie verkopen (*Service Level Agreements* of ‘**SLA’s**’). Enkele relevante SLA’s zijn:

art. 4.3.66, §6 *juncto* art. 1.2.4 TRDE (BESL-2024-62), samen met de goedgekeurde protocolversie (incl. bijlagen) raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/besl-2024-62.

42 FEBEG Reconciliation and Settlement Organisation. Meer informatie raadpleegbaar via: www.fereso.be/nl/.

43 *Cf.* art. 4.3.64, §10 en art. 4.3.66, §10 TRDE. Bij de wijziging van het TRDE bij beslissing van de VREG van 22 november 2024 (BESL-2024-106) is er in deze bepalingen een vrijstelling voorzien van de verplichting om een jaarlijks evaluatierapport te bezorgen, ingeval er in het beschouwde jaar een geconsulteerde wijziging van het protocol plaatsvond. In dat geval zal Fluvius immers al een consultatie van belanghebbenden georganiseerd hebben in de aanloop naar de wijziging van het protocol. Bovendien kan een evaluatie maar voldoende substantieel zijn wanneer er enig tijdsverloop is tussen de inwerkingtreding van het gewijzigde protocol enerzijds, en het moment van evaluatie anderzijds.

44 RAPP-2023-20, sectie 3.2.5, raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/rapp-2023-20.

45 RAPP-2026-02, secties 4.4 en 6.2.2, raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/publicaties/rapp-2026-02

46 RAPP-2025-21, sectie 3.2.2, raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/publicaties/rapp-2025-21

47 Raadpleegbaar via www.vlaamsenutsregulator.be/sites/default/files/document/bijlage_2_-_overeenkomst_kwaliteitseisen.pdf.

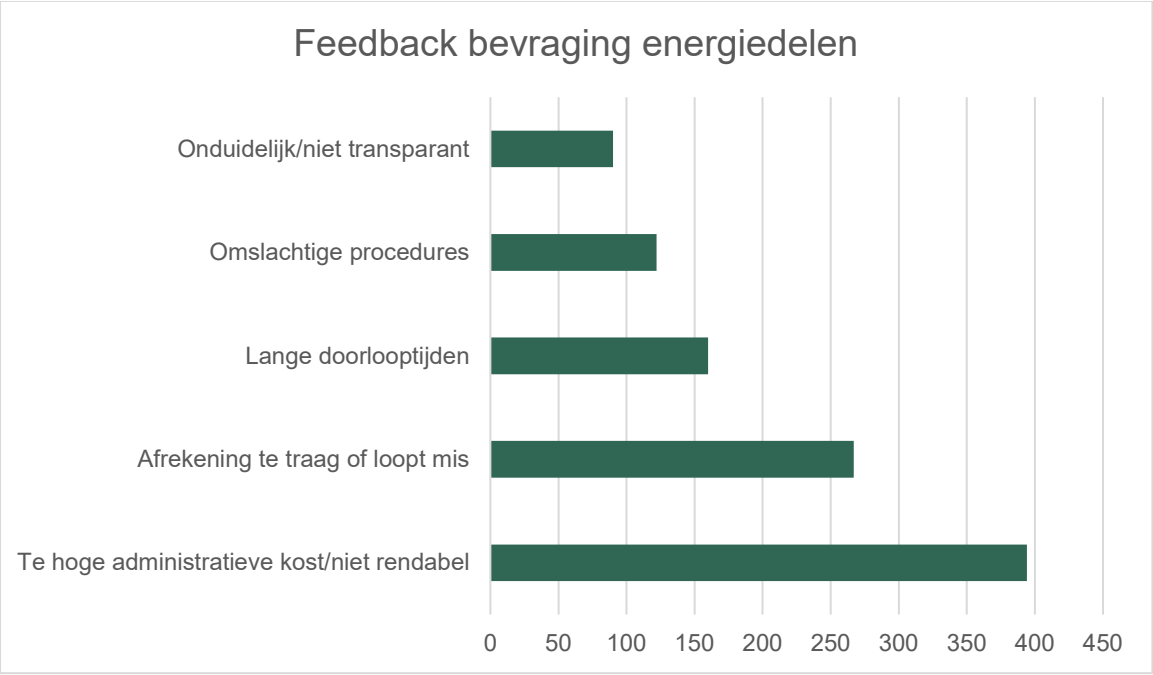
- Fluvius verwerkt de initiële registratie van het energiedelen of energie verkopen en meldt de verwerking aan de beheerder[48] binnen de 8 werkdagen. Dit verloopt via het webportaal 'Mijn Fluvius'. Voor wijziging van eerder geregistreerde gegevens geldt dezelfde termijn;
- Fluvius communiceert maandelijks naar leveranciers alle punten die betrokken zijn bij energiedelen en energie verkopen. Eventuele wijzigingen worden dagelijks aan de leveranciers gecommuniceerd;
- 26 kalenderdagen na het einde van een maand stuurt Fluvius naar de leverancier de bestanden met de berekeningen aangaande energiedelen en energie verkopen van die voorgaande maand.
- Binnen dezelfde termijn worden aan de beheerder van de energiedeelgroep de uitgewisselde volumes meegedeeld.

Over deze SLA's deelde Fluvius in haar evaluatierapport van februari 2026 mee dat deze consequent werden gehaald.

2.2.2.2 Klanttevredenheid

In het evaluatierapport gaat Fluvius in op de resultaten van een uitgebreide klantbevraging uitgevoerd bij beheerders van energiedeelgroepen. Dergelijke bevragingen helpen om te begrijpen hoe burgers en organisaties energiedelen ervaren, welke drempels zij ondervinden en in welke mate Fluvius en leveranciers bijdragen tot een positieve adoptie van energiedelen.

De bevraging van december 2025 werd zowel gericht naar de 4.434 actieve beheerders als naar de 1.106 gestopte beheerders. De responsgraad bedroeg 16% bij de actieve beheerders en 30% bij de gestopte beheerders. Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de knelpunten die beheerders aanhalen.

Figuur 6: feedback bevraging knelpunten energiedelen

De voornaamste knelpunten situeren zich op financieel en procedureel vlak:

[48] Alle deelnemers aan energiedelen en energie verkopen moeten telkens gezamenlijk één "beheerder" mandateren, die namens hen zal optreden als SPOC t.a.v. Fluvius. Deze beheerder kan een natuurlijke persoon of rechtspersoon zijn, en kan ofwel één van de deelnemers zelf zijn, ofwel een derde partij.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

- Minder dan één op vijf respondenten ervaart financieel voordeel. De rendabiliteit en de impact van de leverancierskosten worden verder onderzocht in sectie 2.4.
- Daarnaast halen heel wat beheerders de **vertraging** bij de **verrekening/facturatie** van energiedelen aan als struikelblok. Op vandaag berekent Fluvius één keer per maand de uitgewisselde volumes en deelt deze mee aan de betrokken (markt)partijen, conform de principes van protocol 3.2. De berekening bepaalt hoeveel energie werd gedeeld, zodat de leverancier dit correct kan verrekenen op de factuur. De meeste leveranciers werken doorgaans met correctiefacturen die ze 1 of 2 keer per jaar versturen. Heel wat respondenten zeggen die afrekening niet te begrijpen en/of te vertrouwen;
- 25% van de respondenten vraagt om **eenvoudigere opstartprocedures** en een derde heeft behoefte aan **duidelijkere informatie over energiedelen**. Vooral de activering van de kwartierwaarden via meetregime 3 (SMR3) wordt als een belangrijke barrière ervaren. SMR3 vervult verschillende functies binnen het proces van energiedelen. De activering zorgt ervoor dat Fluvius de kwartierwaarden ontvangt en op basis daarvan de gedeelde volumes kan berekenen. Tegelijk geeft de klant de leverancier toestemming om het werkelijke bruto-verbruiksprofiel te ontvangen. De leverancier kan dat profiel vergelijken met de volumes na energiedelen en wordt zo ook geïnformeerd dat de klant wil deelnemen. Daardoor kan de leverancier de klant informeren over de toepasselijke kosten en voorwaarden.
  De klant moet SMR3 aanvragen bij de leverancier, die de activering vervolgens laat uitvoeren. Voor veel klanten is echter onvoldoende duidelijk hoe deze aanvraag verloopt, welke rol de leverancier daarbij speelt, hoelang de activering duurt en bij wie zij terechtkunnen wanneer er problemen ontstaan. Onvolledige of onduidelijke communicatie leidt tot frustratie en bemoeilijkt de begeleiding van nieuwe deelnemers.
  De afhankelijkheid van SMR3 kan bovendien leiden tot de automatische stopzetting van deelname aan een energiedeelgroep. Dat kan gebeuren bij een leverancierswissel wanneer SMR3 niet (tijdig) wordt voortgezet, of wanneer een digitale meter tijdelijk niet communiceert en daardoor niet langer aan de vereisten voldoet. Dergelijke stopzettingen komen voor klanten vaak onverwacht, zeker wanneer zij zelf geen wijziging hebben aangevraagd. In sectie 2.2.2.4 gaan we hier dieper op in.

Voormelde factoren vormen de belangrijkste rem op verdere groei van energiedelen. Van de beheerders die een energiedeelgroep stopzette, zeggen 4 op 10 opnieuw aan energiedelen te willen doen als de kosten en transparantie verbeteren. Dit toont dat het potentieel en de bereidheid tot engagement aanwezig blijven, mits de kernproblemen worden aangepakt.

Desondanks blijft het aantal klachten over energiedelen beperkt. De klachtendienst van Fluvius noteerde in 2025 45 klachten die gerelateerd zijn aan energiedelen. Uit de rapportering van de leveranciers over eerstelijnsklachten blijkt dat zij in 2025 63 klachten registreerden die betrekking hadden op energiedelen.

2.2.2.3 Combineerbaarheid van verschillende “producten” met energiedelen

In 2025 is er, in het licht van de omzetting van de EMD5-richtlijn, door Fluvius ook bekeken in welke mate de complexiteit van combinaties van energiedelen, flexibiliteit en ‘supply split’[49] op korte termijn opweegt tegenover de maatschappelijke baten die hieraan verbonden zijn. Eerder dan alle opties en combinaties direct te voorzien wat aanleiding geeft tot een grotere complexiteit waarbij we

[49] Supply split laat een afnemer toe om op één toegangspunt meerdere leveranciers of leveringscontracten te combineren, waarbij het verbruik tussen die partijen wordt opgesplitst.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

mogelijk ook de klant verliezen, pleit Fluvius ervoor om in een eerste stap ‘supply split’, energiedelen en flexibiliteit niet te combineren. Er moet één uniform regime voor energieoverdracht gelden voor alle flexibele punten op eenzelfde toegangspunt. Zo niet, lijken er inconsistenties te zullen ontstaan bij de volumetoekenning, verantwoordelijkheden en financiële afhandeling.

2.2.2.4 Verbetervoorstellen Fluvius en vooropgestelde vervolgacties

Fluvius vermeldt in haar evaluatierapport verschillende verbetervoorstellen, gebaseerd op de feedback die zij tijdens het stakeholderoverleg van december 2025 en overleg met de leveranciers en FEBEG heeft ontvangen. Meer bepaald identificeert Fluvius zowel verbeterpunten op vlak van de configuratie en het beheer van energiedelen en verkopen via het webportaal ‘Mijn Fluvius’, als verbeterpunten op vlak van de ondersteuning van de marktwerking voor energiedelen en energie verkopen. Deze en andere verbetervoorstellen komen aan bod op het structureel overleg dat het VEKA organiseert over energiedelen en waaraan ook de Vlaamse Nutsregulator en Fluvius deelnemen.

- Om de in sectie 2.2.2.2 beschreven problemen rond SMR3 te verhelpen, worden verschillende aanpassingen onderzocht. Zo wordt er gekeken naar de mogelijkheid om SMR3 als voorwaarde te schrappen (waarbij energiedelen gebeurt op basis van de beschikbare kwartierdata, ongeacht het meetregime) of een activering van SMR3 door Fluvius op het moment dat de netgebruiker laat weten te willen deelnemen aan energiedelen. Leveranciers geven te kennen geen voorstander te zijn omdat de verplichte activering een prikkel is om de leverancier te contacteren zodat de leverancier de klant kan informeren over de manier van werken bij het energiedelen en de eventuele bijkomende voorwaarden die van toepassing zijn. Verder wordt er ook gekeken naar het aanpassen van het Technisch Reglement zodat SMR3 geactiveerd blijft zolang een netgebruiker deelneemt aan energiedelen en dit dus niet wordt gedeactiveerd wanneer de netgebruiker bijvoorbeeld van leverancier verandert. Deze ingreep zou de onderbreking van energiedelen kunnen vermijden en zo de drempel om deel te (blijven) nemen aan energiedelen verder kunnen verlagen.
- Het huidige protocol beperkt energiedeelgroepen tot 100 deelnemers. Grotere groepen vereisen volgens Fluvius verdere automatisering en ondersteuning op het vlak van beheer en mandatering. Fluvius werkt in dat opzicht aan een nieuw protocolvoorstel.
- Op het vlak van de integratie van energiedelen in de marktprocessen werden geen verdere ontwikkelingen doorgevoerd. Vandaag verloopt de gegevensuitwisseling over energiedelen via een parallel proces naast het centrale marktsysteem (CMS), dat door Atrias wordt beheerd. Het CMS verstuurt dagelijks de bruto gemeten verbruiks- en injectievolumes. Deze datastroom vormt de basis voor de officiële marktrapportering, maar bevat geen energiedeelvolumes. Daarnaast bezorgt Fluvius de leveranciers maandelijks via een sFTP[50]-server de individuele gedeelde volumes. Leveranciers ontvangen dus twee afzonderlijke datastromen: de bruto volumes via het CMS en de gedeelde volumes via de sFTP-server. De leveranciers moeten die gegevens zelf samenbrengen en de netto volumes (bruto min gedeelde volumes) berekenen. Die netto volumes worden gebruikt voor de facturatie van de energiecomponent, terwijl de nettarieven worden aangerekend op basis van de bruto volumes uit het CMS.

  In 2024 werd met de betrokken stakeholders uitgebreid overlegd over een verdere marktintegratie van energiedelen en de opname van de gedeelde volumes in de allocatie. Fluvius werkte een voorstel uit om een afzonderlijk meetbericht met de gedeelde of netto

[50] Secure File Transfer Protocol

volumes toe te voegen, dat uiterlijk samen met de facturatieberichten zou worden verstuurd. De marktpartijen konden echter niet garanderen dat de invoering van zo'n extra bericht een meerwaarde zou opleveren die ook aan de klant ten goede komt. Zij stelden vooral de huidige rollen en verantwoordelijkheden ter discussie en verwezen naar de omzetting van de EMD5-richtlijn. Daarbij moeten zowel voor 'supply split' als voor energiedelen onder meer de verantwoordelijkheden voor de aanrekening van de nettarieven opnieuw worden bekeken. Fluvius concludeerde daarom dat er voorlopig onvoldoende draagvlak bestond voor bijkomende ontwikkelingen. Bovendien is het onzeker of een verdere marktintegratie de administratieve kosten die leveranciers aanrekenen, zou doen dalen.

2.3 Evolutie energiedelen en energieverkopen in 2025

Op onze website publiceren we een interactief dashboard[51] met maandelijkse statistieken afkomstig van Fluvius. Ze geven een beeld van het aantal groepen dat energie deelt of verkoopt, de deelnemers, en de volumes die onderling gedeeld of verkocht worden. In deze sectie gaan we dieper in op de evolutie van de **statistieken in 2025**.

2.3.1 Aantal groepen en deelnemers

Figuur 7 toont het **aantal groepen** waarin energie wordt gedeeld of verkocht. Zoals toegelicht in sectie 2.1.1, gebeurt dit altijd binnen een bepaalde groepsvorm, zoals actieve afnemers in een gebouw, vennoten of leden van een energiegemeenschap, of twee actieve afnemers bij P2P.

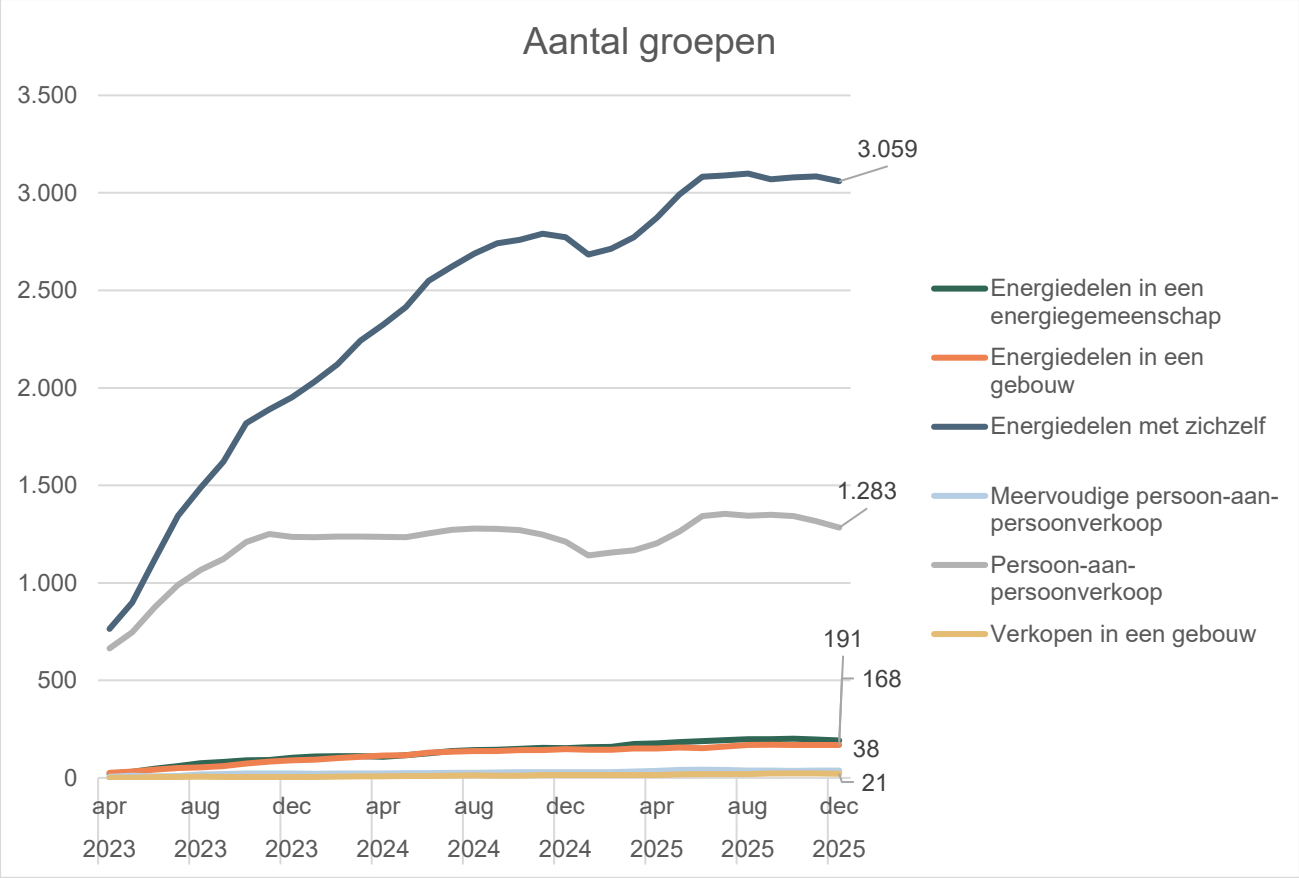
Het aantal groepen blijft toenemen, maar de groei vertraagt. In december 2025 waren er 4.760 groepen, 10% meer dan in december 2024 (4.331 groepen). In augustus 2025 werd met 4.869 groepen het hoogste aantal van de onderzochte periode bereikt, waarna een daling volgde. De groei in 2025 was bovendien veel minder uitgesproken dan in 2024, toen het aantal groepen met 27% toenam.

Energiedelen met zichzelf en P2P zijn veruit de meest voorkomende vormen. De andere types blijven in absolute aantallen beperkt. Dat hangt onder meer samen met de groepsgrootte: vormen met weinig deelnemers zijn eenvoudiger op te zetten en komen daardoor vaker voor.

Twee factoren helpen de vastgestelde trends in 2025 te verklaren:

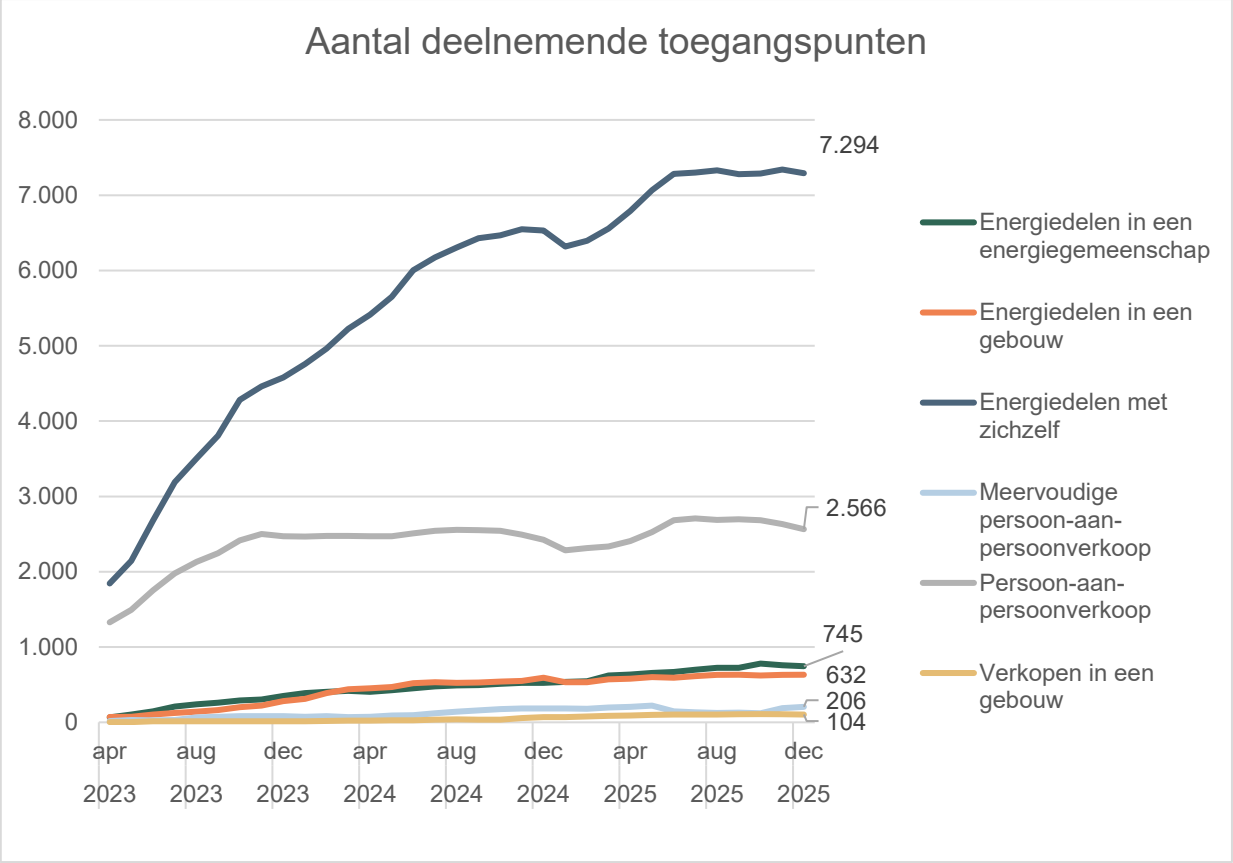
- De tragere groei hangt mede samen met de financiële en procedurele drempels die in secties 2.2.2.2 en 2.4 worden besproken.
- Ook de juridische onzekerheid en complexiteit blijven een belangrijke drempel, vooral voor uitgebreidere vormen zoals energiedelen binnen een energiegemeenschap.

[51] Zie: https://www.vlaamsenutsregulator.be/energie-delen-en-verkopen-dashboard

Figuur 7: Het aantal groepen waarbinnen energie wordt gedeeld of verkocht

Figuur 8 toont de evolutie van het **aantal deelnemende toegangspunten** (aantal deelnemers of locaties). Net als het aantal groepen blijft ook dit aantal stijgen, maar de groei vertraagt. In 2025 nam het aantal deelnemende toegangspunten met 12% toe, tegenover 33% in 2024. Ondanks deze groei blijft de deelname aan energiedelen in absolute termen beperkt. In december 2025 waren 11.547 van de 3,7 miljoen toegangspunten in Vlaanderen betrokken bij energiedelen of energieverkoop, wat overeenkomt met slechts 0,31%. In absolute aantallen nemen ongeveer evenveel residentiële als niet-residentiële toegangspunten deel. Afgezet tegen het totale aantal toegangspunten per marktsegment ligt de deelname bij niet-residentiële toegangspunten met 0,86% echter duidelijk hoger dan bij residentiële toegangspunten, waar het aandeel 0,21% bedraagt.

Figuur 8: Het aantal deelnemers/locaties (toegangspunten) van groepen waarbinnen energie wordt gedeeld of verkocht

Tabel 4 toont het **gemiddelde aantal toegangspunten per groep** en geeft daarmee een beeld van de gemiddelde groepsgrootte. Daarbij verwachten we de grootste groepen bij vormen zoals energiedelen binnen een energiegemeenschap en meervoudige P2P. Bij P2P ligt het verwachte gemiddelde logischerwijs op twee deelnemers.

De cijfers bevestigen het verwachte gemiddelde van exact twee deelnemers bij P2P. Bij de andere vormen blijven de groepen gemiddeld echter ook klein. Meervoudige P2P telt in december 2025 gemiddeld de meeste deelnemers, met 5,4 toegangspunten per groep. Dat is een daling tegenover december 2024, toen het gemiddelde 6,1 bedroeg. Verkoop in een gebouw volgt met gemiddeld 5,0 deelnemers per groep, tegenover 4,5 een jaar eerder.

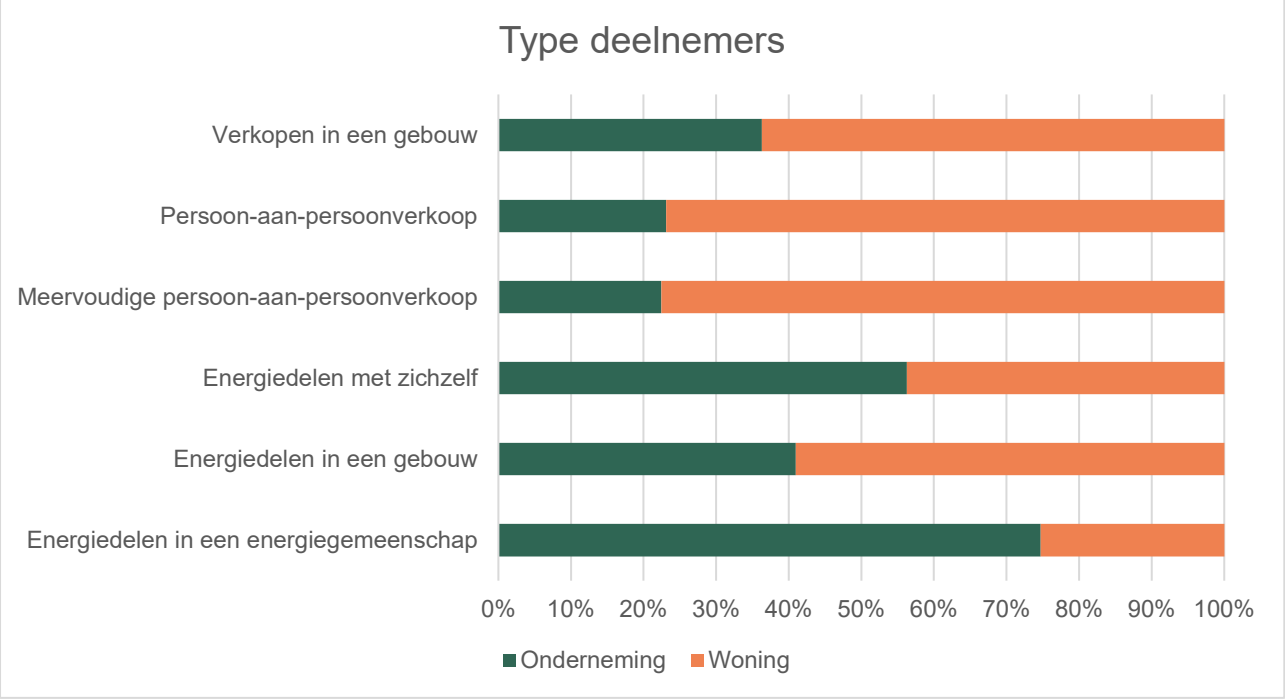
Tabel 3: Het gemiddeld aantal leden per groep waarbinnen energie wordt gedeeld of verkocht

Type	**Gemiddeld aantal toegangspunten per groep (dec 2025)**	Gemiddeld aantal toegangspunten per groep (dec 2024)
Energiedelen in een energiegemeenschap	**3,9**	3,4
Energiedelen in een gebouw	**3,8**	4
Energiedelen met zichzelf	**2,4**	2,4
Meervoudige persoon-aan-persoonverkoop	**5,4**	6,1
Persoon-aan-persoonverkoop	**2**	2
Verkopen in een gebouw	**5,0**	4,5

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Het type deelnemers (residentieel of niet-residentieel) varieert per type energiedelen en energie verkopen, zoals te zien in Figuur 99. De grootste aantallen residentiële toegangspunten zitten bij P2P en meervoudige P2P. Energiedelen in een energiegemeenschap heeft het laagste aantal residentiële toegangspunten: slechts een kwart van de deelnemende toegangspunten is residentieel.

Figuur 9: De aandelen residentiële en niet-residentiële afnemers die actief zijn binnen een bepaald type energiedelen en verkopen in december 2025

2.3.2 Installaties en gedeelde volumes

Binnen elke groep waar energie gedeeld of verkocht wordt, is er elektriciteitsproductie. Het deel van de elektriciteitsproductie dat de producent zelf niet verbruikt, kan binnen hetzelfde kwartier gedeeld/verkocht worden binnen de groep. Tabel 4 toont de totale grootte van alle productie-installaties binnen een bepaald type energiedelen of energie verkopen. In december 2025 is er in totaal **169.111 kVA productiecapaciteit** aanwezig op de toegangspunten die deel uitmaken van de groepen die energie delen of energie verkopen. In 2024 ging het om 138.029 kVA. Het gaat om een toename van 23% wat groter is dan de groei van het aantal deelnemende groepen.

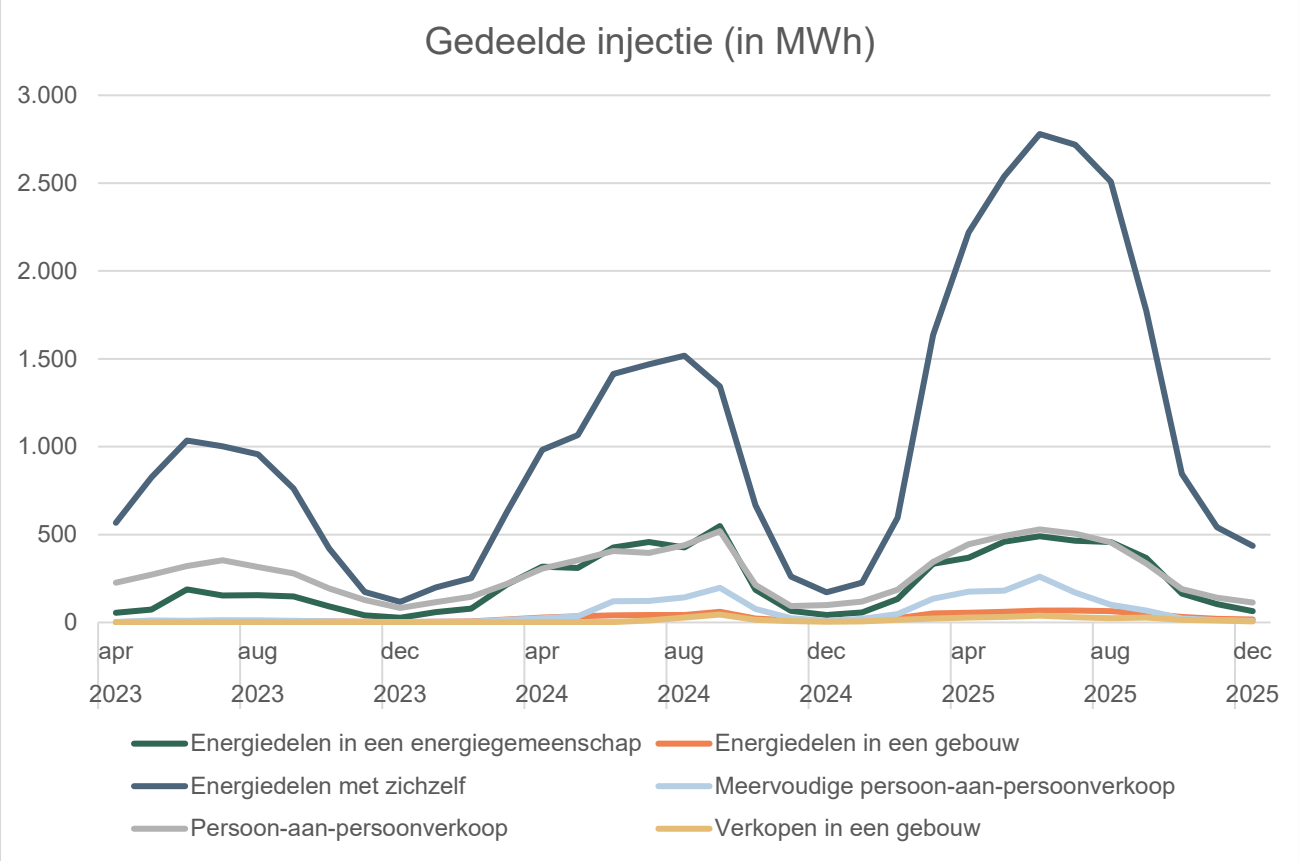
De grootste productiecapaciteit zit bij de meest populaire vormen van energiedelen: energiedelen met zichzelf en P2P. Als we echter kijken naar de **gemiddelde geïnstalleerde capaciteit** binnen één groep die energie deelt of verkoopt, zien we dat een energiegemeenschap gemiddeld gezien de grootste capaciteit heeft. Ook energiedeelgroepen die aan meervoudige P2P doen hebben een grotere gemiddelde productiecapaciteit. Deze kent in 2025 evenwel een significante terugval. Waar in december 2024 dit gemiddelde nog 161 kVA was zakte dit tot een gemiddelde van 99 kVA in december 2025. Dit ligt in lijn met de vaststelling dat het gemiddeld aantal deelnemers aan deze vorm van energiedelen in 2025 terugloopt en kan worden verklaard door de stopzetting van een grotere energiedeelgroep van dit type.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Tabel 4: De totale grootte van alle installaties die deel uitmaken van de groepen die energie delen of energie verkopen, en de gemiddelde grootte van de installaties binnen één groep

Type	Totale grootte installaties [kVA]		Gemiddelde geïnstalleerde capaciteit per groep [kVA]	
	2025	*2024*	***2025***	*2024*
Energiedelen in een energiegemeenschap	**18.358**	14.727	**96**	96
Energiedelen in een gebouw	**3.349**	2.628	**20**	18
Energiedelen met zichzelf	**117.488**	90.334	**38**	33
Meervoudige persoon-aan-persoonverkoop	**3.777**	4.836	**99**	161
Persoon-aan-persoonverkoop	**25.269**	24.684	**20**	20
Verkopen in een gebouw	**870**	820	**41**	55

Figuur 1010 toont de **gedeelde volumes** in 2025. Het seizoenseffect, waarbij de gedeelde volumes in de zomer het hoogst zijn, is duidelijk merkbaar.

Figuur 10: De volumes die in 2023, 2024 en 2025 gedeeld zijn binnen de groepen die energiedelen of energie verkopen

Tabel 6 vergelijkt de totale volumes die in 2025 werden gedeeld met die van 2024. Ook naar volume zijn energiedelen met zichzelf en P2P de belangrijkste vormen. Bij alle vormen namen de gedeelde volumes toe. De groei bleef relatief beperkt bij P2P en energiedelen binnen een energiegemeenschap, maar was bij de andere vormen bijzonder sterk. In totaal lag het gedeelde volume in 2025 bijna 60% hoger dan in 2024. Dat is opvallend meer dan de groei van het aantal energiedeelgroepen (+10%) en het aantal deelnemende toegangspunten (+12%).

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Tabel 5: De totale gedeelde injectie in 2025 en 2024, per type energiedelen en verkopen

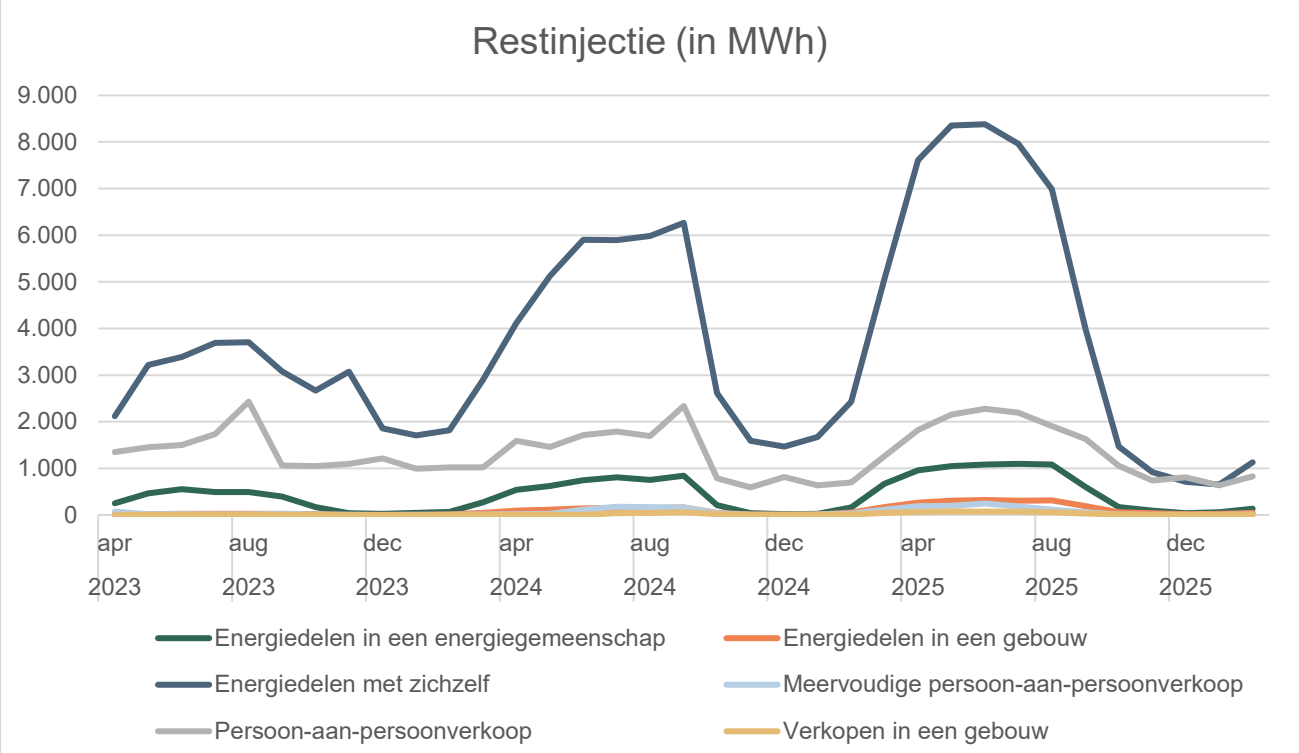
Type	Gedeelde injectie 2025 [MWh]	Gedeelde injectie 2024 [MWh]
Energiedelen in een energiegemeenschap	**3.464**	3.135
Energiedelen in een gebouw	**519**	313
Energiedelen met zichzelf	**18.822**	9.971
Meervoudige persoon-aan-persoonverkoop	**1.203**	773
Persoon-aan-persoonverkoop	**3.857**	3.306
Verkopen in een gebouw	**253**	115
TOTAAL	**28.118**	17.613

Niet alle geïnjecteerde energie kan echter worden gedeeld. De ontvanger moet de geïnjecteerde energie immers binnen hetzelfde kwartier verbruiken. Gebeurt dat niet, dan verkoopt de deler of verkoper de resterende injectie aan zijn leverancier tegen de terugleveringsvergoeding. Tabel 7 en Figuur 11 tonen deze **restinjectie**. Die nam in 2025 met ongeveer 23% toe tegenover 2024.De totale injectie die voor delen of verkopen beschikbaar was steeg dan weer met ongeveer 30%.

Tabel 6: De restinjectie in 2025 en 2024, per type energiedelen en verkopen

Groep type	Restinjectie 2025 [MWh]	Restinjectie 2024 [MWh]
Energiedelen in een energiegemeenschap	7.026	4.957
Energiedelen in een gebouw	2.046	926
Energiedelen met zichzelf	55.545	45.397
Meervoudige persoon-aan-persoonverkoop	1.163	717
Persoon-aan-persoonverkoop	17.168	15.812
Verkopen in een gebouw	464	185
TOTAAL	**83.411**	**67.992**

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

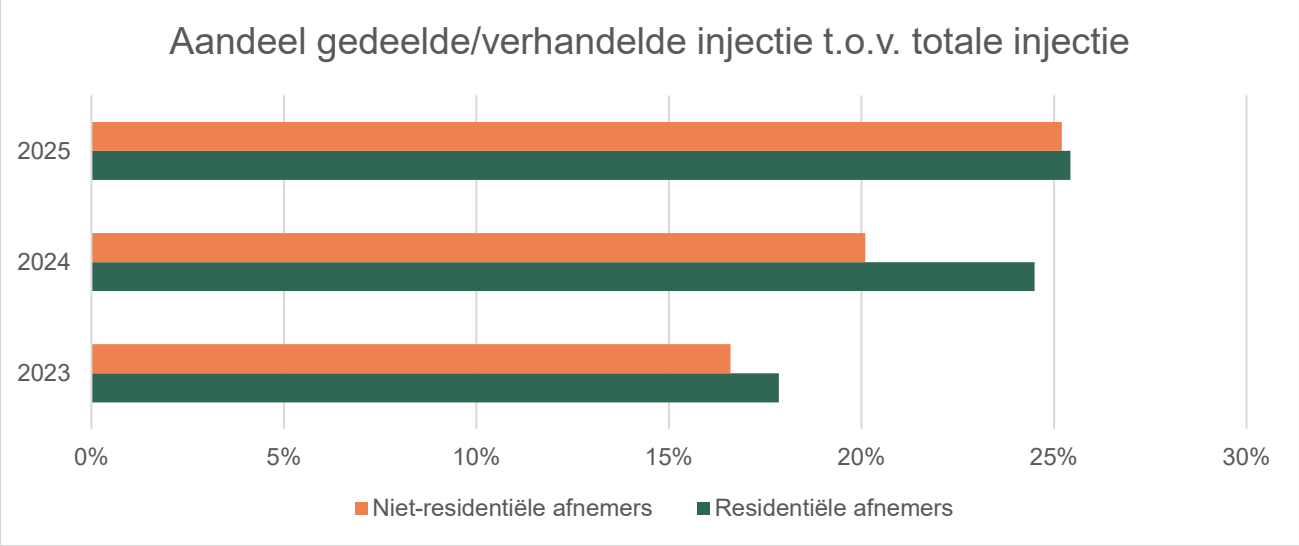
Figuur 11: De hoeveelheden restinjectie die niet gedeeld of verkocht werden binnen de groepen

Dat de injectie in 2025 toenam heeft gedeeltelijk te maken met de gunstige weersomstandigheden. Volgens Elia bedroeg de Belgische zonneproductie in 2025 ongeveer 10,1 TWh, tegenover 8,3 TWh in 2024. Dat is een stijging met 21%. De geïnstalleerde PV-capaciteit nam tegelijk met ongeveer 10% toe tot 11,6 GW. Elia schrijft de resterende stijging toe aan de gunstige zonneomstandigheden[52]. Dat het gedeelde volume veel sterker steeg dan de restinjectie en de totale injectie wijst erop dat niet alleen meer elektriciteit beschikbaar was, maar dat de beschikbare elektriciteit ook beter werd benut. De meest directe verklaring is dat de deelnemers er beter in slagen om productie en verbruik binnen hetzelfde kwartier op elkaar af te stemmen. Dat kan het gevolg zijn van een betere keuze van afnemers met een passend verbruiksprofiel, bewuste verbruikssturing, ruimere beschikbaarheid van stuurbare verbruikstoepassingen (elektrische voertuigen, warmtepompen, …) of meer ervaring bij beheerders met de samenstelling van de groep.

Van de totale hoeveelheid injectie die in 2025 effectief werd gedeeld of verkocht, was 11% afkomstig van residentiële afnemers. Net als de voorbije jaren waren niet-residentiële afnemers dus goed voor het overgrote deel, ongeveer 90%, van het gedeelde volume.

De injectie afkomstig van residentiële netgebruikers wordt nog altijd beter gedeeld dan injectie die van niet-residentiële netgebruikers komt. Het verschil tussen beide segmenten is in 2025 echter sterk verkleind. Figuur 11 toont welk aandeel van de totale injectie, opgesplitst tussen residentiële en niet-residentiële netgebruikers, effectief wordt gedeeld of verkocht,

[52] https://www.vfb.be/Media/Default/pdf/20251226_Elektriciteitsmix%202025_NL.pdf

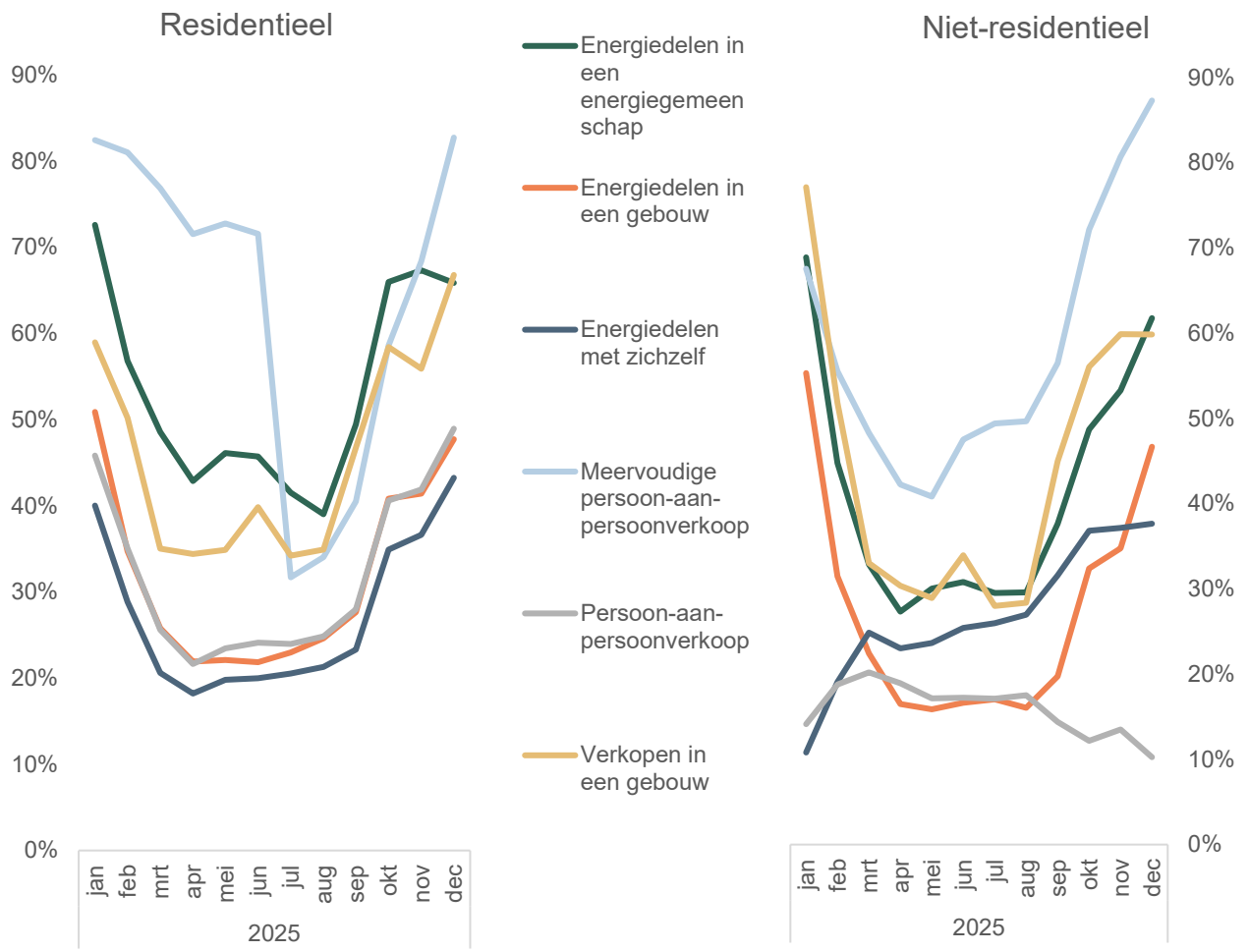

Figuur 12: aandeel gedeelde/verhandelde injectie t.o.v. totale injectie

In 2025 werd gemiddeld 25,4% van de injectie van residentiële deelnemers gedeeld of verkocht. Dat is 0,9 procentpunt meer dan in 2024 (24,5%). In 2023 bedroeg dit aandeel 17,6%. Bij niet-residentiële afnemers steeg het gemiddelde sterker: van 20,1% in 2024 naar 25,2% in 2025, een toename met 5,1 procentpunt. In 2023 bedroeg dit nog 16,6%. Voor beide categorieën samen werd in 2025 gemiddeld 25,2% van de totale injectie gedeeld, tegenover 20,6% in 2024 en 16,7% in 2023.

Figuur 13 toont per maand welk aandeel van de totale injectie van residentiële en niet-residentiële afnemers wordt gedeeld of verkocht. Die verhouding verschilt sterk naargelang de maand en het type energiedeelgroep.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Figuur 13: maandelijkse verhouding gedeelde injectie t.o.v. totale injectie (residentieel | niet-residentieel)

Tussen januari en april daalt voor alle vormen het aandeel gedeelde energie in de totale injectie van residentiële netgebruikers. Die daling is waarschijnlijk het gevolg van twee samenhangende factoren. In de zomermaanden neemt de productie van zonne-energie toe, terwijl het verbruik van de ontvangers niet in dezelfde mate stijgt. Tegelijk ligt het algemene energieverbruik in de zomer lager dan in de winter. Daardoor kan een kleiner deel van de beschikbare injectie gelijktijdig worden gedeeld.

De benutting van de injectie van niet-residentiële netgebruikers verloopt grilliger, vooral bij energiedelen met zichzelf en P2P. Bij P2P blijft het maandelijkse aandeel in 2025 bijzonder laag, zeker in vergelijking met residentiële afnemers. Voor enkele vormen is het aantal deelnemers nog beperkt (zie Figuur 8). Daardoor kunnen individuele deelnemers de percentages sterk beïnvloeden, wat de grotere schommelingen mogelijk verklaart.

2.4 Kosten en voorwaarden energieleveranciers

Energiedelen en energie verkopen brengen voor energieleveranciers bijkomende kosten en taken mee. Naast extra administratie en een complexere verwerking van meetgegevens kunnen ook de profiel- en onbalanskosten toenemen. Daarom rekenen verschillende leveranciers extra kosten aan wanneer een klant wil deelnemen aan energiedelen of energieverkoop.

2.4.1 Rendabiliteit energiedelen

Net als in voorgaande jaren onderzocht de Vlaamse Nutsregulator of energiedelen financieel interessant is voor consumenten.

Het onderzoek van mei 2026 toont aan dat de onderzochte gezinnen slechts moeilijk financieel voordeel kunnen halen uit energiedelen of energieverkoop.

Voor bedrijven is het doorgaans gemakkelijker om een financieel voordeel te behalen. Toch zijn ook voor deze doelgroep bepaalde contracten weinig aantrekkelijk, omdat zeer grote volumes gedeelde energie nodig zijn om de bijkomende kosten terug te verdienen.

Voor beide doelgroepen zijn vooral de administratieve kosten die leveranciers voor energiedelen aanrekenen bepalend voor het mogelijke financiële voordeel.

De resultaten tonen dat het voor de onderzochte gezinnen moeilijk is om financieel voordeel te halen uit energiedelen of energieverkoop. Slechts bij een beperkt aantal contracten volstaat een klein gedeeld volume om de bijkomende kosten terug te verdienen. Vooral contracten zonder afzonderlijke kosten voor energiedelen zijn daarom interessant.

Voor de onderzochte kmo’s is het doorgaans gemakkelijker om financieel voordeel te behalen. Toch zijn ook voor hen sommige contracten weinig aantrekkelijk, omdat een groot gedeeld volume nodig is om de bijkomende kosten te compenseren.

Meer details zijn opgenomen in **bijlagen 1 en 2** bij dit rapport.

2.4.2 Monitoring redelijkheid kosten

2.4.2.1 Toezicht op redelijkheid: leveranciersbevraging

De Vlaamse Nutsregulator houdt toezicht op het wegnemen van ongerechtvaardigde belemmeringen en beperkingen op het verbruik van zelfopgewekte elektriciteit en voor energiegemeenschappen[53].

Met het oog op het uitvoeren van deze decretale opdracht deed de Vlaamse Nutsregulator in de zomer van 2026 een gerichte bevraging bij 29 leveranciers die actief zijn in het Vlaams Gewest met het oog op een controle van de redelijkheid van de kosten die leveranciers aanrekenen voor deelname aan energiedelen, peer-to-peerhandel en de verkoop van groene stroom in gebouwen. Hiervoor werd een schriftelijke informatieaanvraag verstuurd waarin zij werden verzocht om toelichting te geven bij de kosten die zij aanrekenen. We peilden naar de opbouw van de kosten, de onderliggende kostencomponenten (zoals IT, dataverwerking, risicobeheer, facturatie en klantendienst), de gehanteerde verdeelsleutels, eventuele marges en de wijze waarop de proportionaliteit van de aangerekende bedragen wordt gewaarborgd. Ook werd gevraagd of

[53] Artikel 6, 1°, m) van het Decreet betreffende de operationalisering van de Vlaamse Nutsregulator.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

benchmarking met andere leveranciers werd uitgevoerd, welke maatregelen werden genomen om kosten te beperken, welke voorwaarden gelden voor deelname aan energiedelen en hoe de activering van meetregime 3 verloopt. Leveranciers die geen kosten aanrekenen, werd gevraagd deze keuze te motiveren. Alle aangeschreven leveranciers bezorgden een antwoord.

2.4.2.2 Vaststellingen per kostencategorie

Op basis van de ontvangen antwoorden uit deze bevraging konden een aantal vaststellingen worden gedaan. Leveranciers benaderen energiedelen vanuit **verschillende invalshoeken**. Een eerste groep leveranciers ziet energiedelen hoofdzakelijk als een administratief en operationeel proces. Zij verwijzen voornamelijk naar kosten voor **facturatie, klantendienst, dataverwerking, opvolging van dossiers en manuele controles** als voornaamste redenen om extra kosten aan te rekenen. Een tweede groep leveranciers legt de nadruk op **sourcing-, profiel- en onbalanskosten**. Deze leveranciers stellen dat energiedelen een impact heeft op de voorspelbaarheid van de portefeuille, de energie-aankopen en de balansverantwoordelijkheid.

VASTE KOSTEN

Verschillende leveranciers wijzen op **aanzienlijke vaste kosten** die grotendeels onafhankelijk zijn van de hoeveelheid gedeelde energie. Het gaat onder meer om:

- licentiekosten voor gespecialiseerde softwaremodules;
- IT-beheer en onderhoud van energiedeelplatformen;
- verwerking van gegevensbestanden;
- opleiding van medewerkers;
- klantendienst en administratieve opvolging;
- kosten voor reconciliatie en clearing[54].

Bij verschillende kleinere leveranciers bedragen alleen al de jaarlijkse licentie- en softwarekosten verschillende duizenden euro per jaar. De IT-licentiekost bedraagt gemiddeld 5.000 euro per jaar. Daarnaast verwijzen sommige leveranciers expliciet naar de kosten van reconciliatie en financiële clearing tussen marktpartijen, met een kost van 1.000 euro per reconciliatierun. Deze kosten blijven bestaan ongeacht of slechts een beperkt dan wel een groot volume energie wordt gedeeld. Voor de individuele deelnemer aan energiedelen gaat het daarbij vaak om zeer kleine correcties op de oorspronkelijke afrekening. Op het niveau van een volledige klantenportefeuille van een kleinere

[54] Reconciliatie is de periodieke rechtzetting van eerder toegewezen energiedeelvolumes op basis van gevalideerde meetgegevens. Clearing is de daaropvolgende financiële verrekening van de bedragen die marktpartijen door die rechtzetting onderling verschuldigd zijn.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

leverancier staat het totaal van die correctiebedragen veelal niet in verhouding tot deze hoge vaste kosten.

De **schaalgrootte** verklaart in belangrijke mate de verschillen tussen leveranciers. Vooral **kleinere leveranciers** moeten hun **vaste IT- en beheerskosten** over een **beperkt aantal deelnemers** spreiden, waardoor de kost per deelnemer relatief hoog ligt. Volgens verschillende leveranciers worden bijkomende investeringen in automatisering pas economisch verantwoord zodra voldoende klanten aan energiedelen deelnemen. De huidige omvang van de energiedeelmarkt is volgens hen vaak nog te klein om die vaste kosten efficiënt te verdelen. Leveranciers met een beperkte portefeuille energiedelers wijzen daarom vooral op software- en beheerskosten als belangrijkste kostendrijvers.

VOLUME-EN ONBALANSRISICO'S

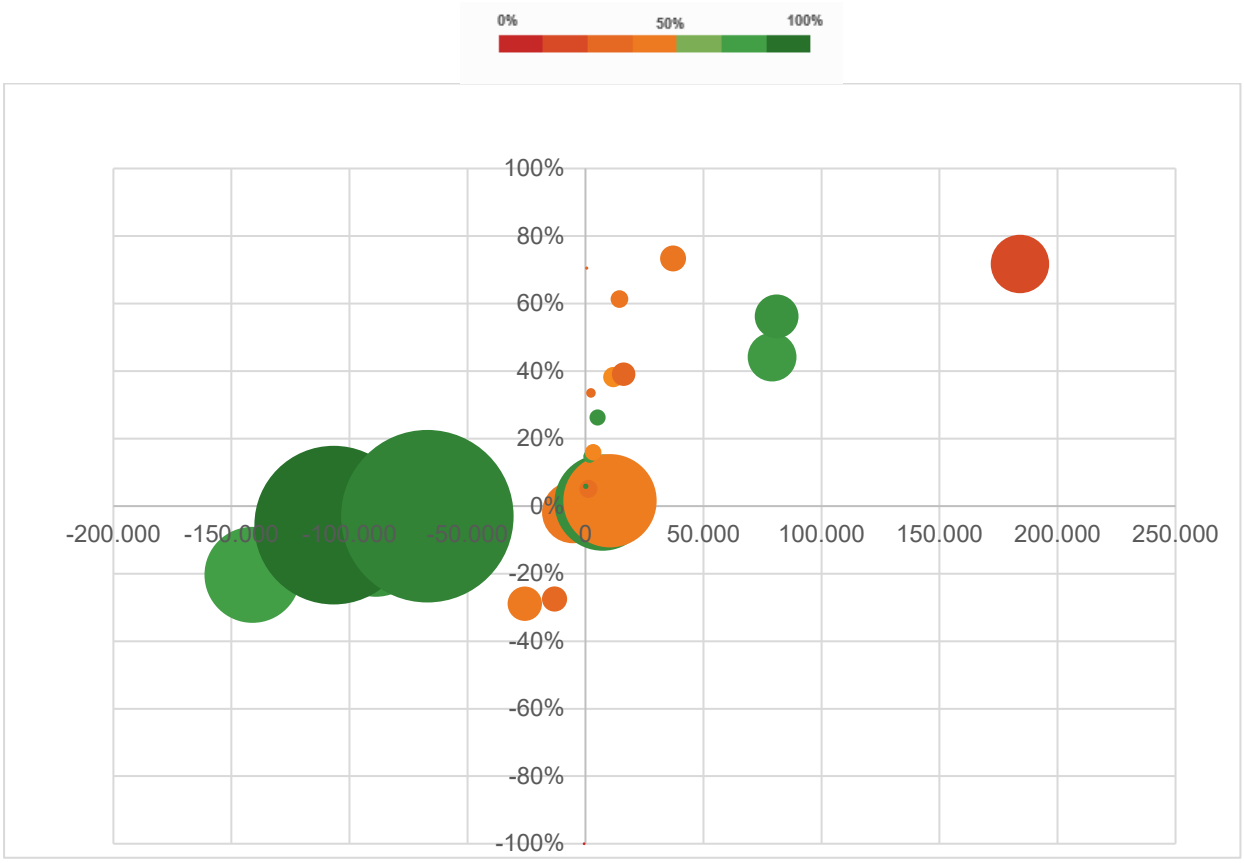
Grotere leveranciers leggen vaker de nadruk op sourcing-, profiel- en onbalansrisico's. Dit onderzoeken we aan de hand van data over het gedeelde energievolume en het aantal energiedeelgroepen per leverancier in mei 2026[55]. De resultaten van de analyse tonen we in Figuur 14. De cirkels tonen het gedeelde energievolume per leverancier. Een nettowaarde dicht bij de 0% (op de verticale as) betekent dat gedeelde injectie en gedeelde afname elkaar grotendeels compenseren. Een hogere positieve of negatieve waarde betekent dat er netto veel volume de portefeuille binnenkomt of verlaat. Hoe dichter bij 0%, hoe kleiner het volume- en onbalansrisico; dit impliceert echter niet dat er helemaal geen volume- of onbalanskosten zouden kunnen zijn. De kleur geeft aan in welke mate het energiedelen binnen één leveranciersportefeuille gebeurt. Bij een groene kleur zitten bij 50% of meer van de energiedeelgroepen of alle deelnemers bij diezelfde leverancier. Dit verkleint het volume- en onbalansrisico. Een oranje of rode kleur wijst erop dat bij minder dan 50% van de energiedeelgroepen alle deelnemers bij diezelfde leverancier zitten. De grootte van de bubbels geeft aan hoeveel elektriciteit er bij die leverancier via energiedelen maandelijks wordt uitgewisseld.

Bij heel wat grotere leveranciers houden de energiedeelvolumes die de portefeuille binnenkomen en verlaten elkaar vrijwel in evenwicht: de netto-uitwisseling ligt er rond 0% van het totale energiedeelvolume binnen de portefeuille. Bovendien is bij leveranciers met veel energiedeelgroepen minstens de helft van die groepen volledig samengesteld uit eigen klanten. In zulke groepen verschuiven de gedeelde volumes niet tussen leveranciersportefeuilles, waardoor het marktrisico beperkter is.

Deze gegevens wijzen erop dat de door leveranciers aangehaalde profiel- en onbalansrisico's niet in alle portefeuilles dezelfde omvang hebben. Dat rechtvaardigt een verdere specifieke toetsing van de onderbouwing en proportionaliteit van de aangerekende kosten per leverancier.

[55] De analyse is gebaseerd op gegevens voor één maand en geeft daarmee een indicatie van de verhoudingen tussen leveranciers. Een analyse over alle maanden van het jaar is nodig om de vaststellingen verder te onderbouwen en seizoenseffecten uit te sluiten.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Figuur 14: Netto-uitwisseling van energiedeelvolumes per leverancier in mei 2026, in verhouding tot het totale energiedeelvolume binnen de leveranciersportefeuille. De kleur geeft het aandeel energiedeelgroepen weer waarvan alle deelnemers klant zijn bij dezelfde leverancier; de bubbelgrootte geeft het maandelijks uitgewisselde volume weer

BEOORDELING PROPORTIONALITEIT

Verschillende leveranciers geven expliciet aan dat de **vergoeding** die ze vragen de **werkelijke kosten niet dekt**. Sommige leveranciers spreken zelfs van een negatieve marge of geven aan dat slechts een beperkt deel van de onderliggende kosten wordt gerecupereerd. Anderzijds vermeldt één leverancier expliciet een afzonderlijke commerciële marge bovenop de berekende kosten.

Een aantal leveranciers onderbouwen de kost die ze aanrekenen met gedetailleerde cijfers. Bij een aantal leveranciers is de vergoeding vooral bepaald op basis van wat andere leveranciers aanrekenen. Die vergelijking gebeurt bijna uitsluitend met andere leveranciers die ook actief zijn in Vlaanderen. De uitwerking van energiedelen in Vlaanderen is immers zeer specifiek waardoor vergelijken met andere regio's of landen niet relevant zou zijn.

Verschillende leveranciers verwijzen zo naar ongeveer dezelfde marktbandbreedte waardoor een **zelfversterkende marktvork ontstaat.** Benchmarking wordt op die manier soms belangrijker dan de werkelijke kost.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

2.4.2.3 Vervolgstappen

Als vervolg op deze eerste analyse kan de Vlaamse Nutsregulator de kosten en voorwaarden voor energiedelen periodiek blijven monitoren en nagaan hoe deze evolueren naarmate het aantal deelnemers toeneemt en de marktprocessen verder worden geautomatiseerd.

Daarbij kan bijkomende aandacht gaan naar de verhouding tussen de aangerekende vergoeding en de onderliggende kosten, de toegepaste verdeelsleutels en marges, en de mate waarin vaste kosten door schaalvoordelen dalen.

Ook kan worden onderzocht of bepaalde kosten of productvoorwaarden de deelname aan energiedelen in de praktijk ongerechtvaardigd belemmeren.

3 Omzetting EMD5-richtlijn en verdere beleidskeuzes

Richtlijn (EU) 2024/1711 van 13 juni 2024, hierna de '**EMD5-richtlijn**', heeft het Europese kader voor energiedelen verder uitgewerkt. De richtlijn wijzigt onder meer de definitie van 'actieve afnemer', voert een definitie van 'energiedelen' in en verankert in artikel 15*bis* uitdrukkelijk het recht op energiedelen.

Sinds de publicatie van ons vorig rapport heeft de Europese Commissie met het Citizens Energy Package ook verdere beleidsmatige richting gegeven. In dit pakket van 30 april 2026 benadrukt zij het belang van energiegemeenschappen, zelfverbruik en energiedelen om burgers actiever bij de energietransitie te betrekken, energie betaalbaarder te maken en de uitrol van hernieuwbare energie te versnellen. De Commissie roept de lidstaten daarbij op om belemmeringen voor energiedelen weg te nemen en een ondersteunend kader voor collectieve energie-initiatieven uit te bouwen.

De omzetting van de EMD5-richtlijn biedt de Vlaamse regelgever de gelegenheid om het bestaande kader voor energiedelen en energiegemeenschappen opnieuw te evalueren. Daarbij moet niet alleen worden nagegaan welke aanpassingen juridisch noodzakelijk zijn, maar ook welk beleidsmatig doel met energiedelen wordt nagestreefd en hoe het Vlaamse kader daarop kan worden afgestemd.

De Vlaamse Nutsregulator blijft daarbij zijn adviserende rol opnemen en neemt actief deel aan het structurele overleg dat het VEKA over energiedelen organiseert. In dit hoofdstuk bespreken we eerst de omzettingsmaatregelen die inmiddels zijn goedgekeurd. Vervolgens gaan we in op de belangrijkste keuzes die nog voorliggen, onder meer rond de organisatie en aard van energiedelen, de deelnamevoorwaarden, de bescherming van deelnemers en de verhouding met energiegemeenschappen.

3.1 Reeds goedgekeurde omzettingsmaatregelen

Met het decreet van 3 juli 2026[56] komen er een aantal maatregelen met het oog op de omzetting van de EMD5-richtlijn die collectieve zelfconsumptie en energiedelen binnen appartements- en multifunctionele gebouwen moeten stimuleren.

3.1.1 Collectieve zelfconsumptie: aparte klantengroep

Er werd een nieuwe klantengroep ingevoerd voor deelnemers aan energiedelen en energieverkoop binnen dergelijke gebouwen. Hierdoor komt er een decretale basis om rekening te houden met de specifieke kenmerken van collectieve zelfconsumptie en, indien aangewezen, een afwijkende tarifaire behandeling ten opzichte van individuele prosumenten mogelijk te maken. Dit sluit aan bij het Europese uitgangspunt dat zelfverbruikers van hernieuwbare energie niet mogen worden onderworpen aan discriminerende of onevenredige tarieven voor de elektriciteit die zij zelf produceren en verbruiken.

Op basis van de kosten-batenanalyse van EnergyVille/VITO[57] heeft de Vlaamse Nutsregulator in de tariefmethodologie 2025-2028 voor energiedelen geen afwijkende tarifaire behandeling ontwikkeld.

[56] https://themis.vlaanderen.be/files/b66ef880-7616-11f1-bc5d-fbe65038a52f/download?name=VR%202026%200307%20DEC.0044-1%20Decreet%20omzetting%20richtlijn%20Electricity%20market%20design%205%20(EMD5)%20-%20decreet.pdf&content-disposition=inline

[57] https://www.vlaamsenutsregulator.be/publicaties/rapp-2023-19

De conclusie van deze studie was dat specifieke kortingen of afwijkingen op de nettarieven voor deelnemers aan energiedelen niet aangewezen zijn, omdat de netbaten onvoldoende aantoonbaar zijn; eventuele sociale, ecologische of economische ondersteuning moet daarom via andere instrumenten verlopen.

3.1.2 Recht op energiedelen voor klanten bij sociale leverancier

Daarnaast maakt het decreet energiedelen ook mogelijk voor afnemers die worden beleverd door de sociale leverancier[58]. Dit sluit aan bij de richtlijn voor lidstaten om passende, niet-discriminerende maatregelen te nemen die ervoor zorgen dat kwetsbare en energiearme afnemers toegang hebben tot regelingen voor energiedelen[59].

3.1.3 Vrijstelling certificatenverplichting

Ten slotte wordt voorzien in een vrijstelling van de certificatenverplichting voor hernieuwbare energie die binnen hetzelfde appartements- of multifunctionele gebouw wordt gedeeld of verkocht. Voor deze gedeelde volumes wordt de verplichting tot het inleveren van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten verminderd, wat de economische aantrekkelijkheid van collectieve zelfconsumptie verder kan versterken. De bepalingen die deze vrijstelling invoeren treden in werking op 1 november 2027.

3.2 Verdere omzetting

De nieuwe Europese regels sluiten op verschillende punten aan bij het bestaande Vlaamse kader, maar vergen ook nog belangrijke beleidskeuzes. In deze sectie bespreken we achtereenvolgens de organisatie van energiedelen, de aard van de gedeelde energie en de mogelijke vergoeding, de deelnamevoorwaarden, de bescherming van deelnemers en de verhouding tussen energiedelen en energiegemeenschappen. Daarbij geven we telkens aan welke elementen al in de Vlaamse regelgeving of marktwerking zijn opgenomen en waar verdere aanpassingen of verduidelijkingen nodig zijn.

3.2.1 Organisatie energiedelen

3.2.1.1 Registratie en gegevensuitwisseling

De EMD5-richtlijn verplicht lidstaten ervoor te zorgen dat actieve afnemers hun regeling voor energiedelen melden aan de betrokken netbeheerders en marktpartijen, waaronder hun leveranciers. De netbeheerders of andere bevoegde instanties moeten minstens maandelijks de meetgegevens over de gedeelde elektriciteit monitoren, verzamelen, valideren en bezorgen aan de betrokken eindafnemers en marktpartijen. Daarvoor moeten de nodige IT-systemen beschikbaar zijn. Daarnaast moet er een centraal contactpunt zijn dat de regelingen voor energiedelen registreert, praktische informatie verstrekt, gegevens over meetpunten en wijzigingen in locatie of deelname ontvangt en, waar nodig, de berekeningsmethoden tijdig, duidelijk en transparant valideert.

[58] https://www.fluvius.be/nl/fluvius-als-sociale-leverancier

[59] Art. 15bis (7) Vierde Elektriciteitsrichtlijn, zoals ingevoegd bij art. 2, punt 5) EMD5-richtlijn.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Zoals toegelicht in secties 2.2.1 en 2.2.2.1 worden de registratie, communicatie en maandelijkse gegevensuitwisseling vandaag al geregeld via het Fluvius-protocol. Fluvius stelde dit protocol op volgens de vereisten inzake minimuminhoud en randvoorwaarden uit het TRDE van de Vlaamse Nutsregulator. Elke vorm van energiedelen of energieverkoop moet via het webportaal ‘Mijn Fluvius’ bij Fluvius worden geregistreerd. Daarbij wordt ook een vaste, relatieve of optimale verdeelsleutel ingesteld. Het protocol regelt eveneens de gegevensuitwisseling met de betrokken toegangshouders, namelijk de leveranciers. Een bijlage legt bovendien de termijnen vast voor de registratie, communicatie en gegevensuitwisseling, onder meer voor berekeningen en rechtzettingen. Die termijnen zijn opgenomen in Service Level Agreements (‘SLA’s’).

Zoals toegelicht in sectie 2.2.2.4 kan de gegevensuitwisseling over energiedelen en energieverkoop nog structureler in de marktprocessen worden geïntegreerd. Die verdere integratie hangt nauw samen met de regels over energiedelen en de zogenoemde ‘supply split’, die nog moeten worden uitgewerkt bij de omzetting van de EMD5-richtlijn. Daarbij kan ook de taakverdeling tussen de deelnemers, de netbeheerder en de toegangshouders of leveranciers opnieuw worden bekeken.

3.2.1.2 Bijstand door derde partij

De EMD5-richtlijn laat actieve afnemers toe een derde partij aan te wijzen als organisator van energiedelen. Die kan onder meer instaan voor de communicatie, contracten, facturatie en het beheer van de productie- of opslaginstallatie[60].

Het Fluvius-protocol vult die rol vandaag al gedeeltelijk in. De deelnemers kunnen een beheerder aanduiden die als centraal aanspreekpunt voor Fluvius optreedt, de groep registreert via ‘Mijn Fluvius’ en latere wijzigingen opvolgt. Dat kan een deelnemer of een derde partij zijn. Daarnaast bieden commerciële partijen tegen betaling ondersteuning bij het samenbrengen van deelnemers, de contracten en de administratie. Volgens de EMD5-richtlijn moeten zij hun diensten niet-discriminerend aanbieden en transparant zijn over prijzen, tarieven en voorwaarden. Bij de omzetting moet worden verduidelijkt of deze organisatoren marktpartijen zijn in de zin van artikel 1.1.3, 81°, van het Energiedecreet, welke verplichtingen voor hen gelden en of zij onder het toezicht van de Vlaamse Nutsregulator vallen.

3.2.2 Aard en afbakening energiedelen

3.2.2.1 Energiedelen tegen vergoeding

De EMD5-richtlijn definieert “energiedelen” als: “*de zelfconsumptie door actieve afnemers van hernieuwbare energie: a) die offsite of op gemeenschappelijke locaties wordt opgewekt of opgeslagen door een faciliteit die zij geheel of gedeeltelijk bezitten, leasen of huren, of b) waarop het recht **al dan niet gratis** aan hen is overgedragen door een andere actieve afnemer*”.

Die definitie raakt aan een wezenlijk kenmerk van de huidige Vlaamse regelgeving. Zoals toegelicht in sectie 2.1.2 maakt de huidige Vlaamse regelgeving nog een principieel onderscheid tussen kosteloos energiedelen en energieverkoop tegen betaling. Dat onderscheid is duidelijk en sluit aan bij de taalkundige betekenis van “energie*delen*”. Tegelijk biedt de ruimere Europese definitie een kans om het regelgevend kader conceptueel te vereenvoudigen. Het lijkt immers weinig zinvol om de drie bestaande vormen van energiedelen en de drie vormen van energieverkoop ongewijzigd

[60] Art. 15*bis* (3) Vierde Elektriciteitsrichtlijn, zoals ingevoegd bij art. 2, punt 5) EMD5-richtlijn.

naast elkaar te behouden. Zo zou P2P onder de noemer “energiedelen” kunnen worden gebracht en zouden de regels voor ‘energiedelen in een gebouw’ en ‘verkoop van groene stroom in een gebouw’ kunnen worden samengevoegd.

Of energiedelen al dan niet tegen betaling gebeurt, lijkt voortaan vooral van belang voor de vraag welke leveranciersverplichtingen van toepassing zijn. De verschillende vormen van energieverkoop zijn voorlopig volledig vrijgesteld van de leveringsvergunningsplicht en de bijbehorende (openbaredienst)verplichtingen. Volgens de richtlijn hoeven actieve afnemers die deelnemen aan energiedelen niet aan de leveranciersverplichtingen te voldoen zolang bepaalde drempels voor de geïnstalleerde capaciteit niet worden overschreden: 10,8 kW voor eenpersoonshuishoudens en 50 kW voor appartementsgebouwen. Die drempels kunnen worden verhoogd tot respectievelijk 30 kW en 100 kW; voor appartementsgebouwen kan de drempel ook worden verlaagd tot 40 kW. De EMD5-richtlijn koppelt de vrijstelling van de leveringsvergunningsplicht en de leveranciersverplichtingen dus aan het type beleverde afnemer en aan de geïnstalleerde capaciteit. Die nieuwe aanpak zal aanpassingen aan de Vlaamse energieregelgeving vergen. Daarbij rijst alvast een belangrijk aandachtspunt: hoe kan in de praktijk worden gecontroleerd of de capaciteitsdrempels voor de vrijstelling worden bereikt en blijvend worden gerespecteerd?

3.2.2.2 Hernieuwbare energie en opslag

De definitie van ‘energiedelen’ in de EMD5-richtlijn stipt aan dat het moet gaan om hernieuwbare energie die buiten de eigen locatie of op een gemeenschappelijke locatie wordt opgewekt of opgeslagen in een installatie.

Bij de omzetting moet er toezicht komen op scenario’s waarin energiedelen met een batterij wordt gecombineerd. Er moet kunnen worden nagegaan of de gedeelde energie hernieuwbaar en zelfgeproduceerd is. Zo moet worden vermeden dat een afnemer zonder productie-installatie energie deelt via een batterij, of dat de gedeelde volumes hoofdzakelijk voortkomen uit de afname en injectie van de batterij. Een eerste analyse wijst erop dat dit risico beperkt is. Daarom kan een eenvoudige toegangsvoorwaarde op aansluitingsniveau volstaan, aangevuld met monitoring en, indien nodig, tijdelijke beperkingen op de combinatie met flexibiliteitsdiensten. (zie ook secties 2.2.2.3 en 2.2.2.4)

3.2.3 Deelname aan energiedelen

3.2.3.1 Grote ondernemingen

De EMD5-richtlijn geeft huishoudens, kmo’s en overheidsinstanties het recht om als actieve afnemer aan energiedelen deel te nemen. Lidstaten kunnen dit recht uitbreiden tot andere afnemers, waaronder grote ondernemingen. Voor hun deelname gelden evenwel bijkomende voorwaarden: de productie-installatie mag maximaal 6 MW bedragen en het energiedelen moet beperkt blijven tot een lokaal of afgebakend geografisch gebied, dat de lidstaat nader bepaalt.

De Vlaamse regelgeving staat momenteel toe dat elke actieve afnemer, ook een grote onderneming, deelneemt aan energiedelen of energieverkoop, zolang dit niet zijn belangrijkste commerciële of professionele activiteit is (zie sectie 1.1). De Vlaamse regelgever moet dus beslissen of en onder welke voorwaarden grote ondernemingen kunnen blijven deelnemen. Bij een beperking moet ook worden bepaald wie de naleving controleert en hoe dat toezicht wordt georganiseerd.

3.2.3.2 Kwetsbare en energiearme afnemers

De EMD5-richtlijn verplicht de lidstaten om kwetsbare en energiearme afnemers op passende en niet-discriminerende wijze toegang te geven tot energiedelen. Bij energiedeelprojecten van overheidsinstanties moet de gedeelde energie bovendien voor deze groepen toegankelijk zijn. In dezelfde lijn kondigt de Vlaamse Beleidsnota Energie en Klimaat 2024-2029 een onderzoek aan naar het potentieel van energiedelen en energiegemeenschappen voor onder meer lage-inkomenshuishoudens, klanten met sociaal tarief, sociale huurders, andere huurders en afnemers met een digitale meter in voorafbetaling.

Zoals vermeld in sectie 3.1 zijn al stappen gezet om de deelname van kwetsbare afnemers te vergemakkelijken, maar blijven belangrijke beleidsvragen open. Zo is nog niet duidelijk hoe het sociaal tarief moet worden toegepast bij energiedelen. Samen met de federale overheid en de CREG, die het sociaal tarief berekent, wordt naar een oplossing gezocht. Bij de openstelling voor klanten van de sociale leverancier moet bovendien worden bekeken hoe energiedelen met Prepaid kan worden gecombineerd zonder de regeling voor de afnemer complexer te maken.

3.2.4 (Consumenten)rechten bij energiedelen

De EMD5-richtlijn bepaalt dat actieve afnemers die deelnemen aan energiedelen hun consumentenrechten en -verplichtingen behouden.

Het Vlaamse Energiedecreet bepaalt nu al dat energiedelen en energieverkoop geen afbreuk doen aan de hoedanigheid van afnemer, huishoudelijke afnemer, beschermde afnemer of actieve afnemer, noch aan de bijbehorende rechten. Voor energiegemeenschappen legt het Energiebesluit bovendien een minimale inhoud op voor de overeenkomst met de vennoten of leden. Die overeenkomst moet, indien van toepassing, onder meer de voorwaarden voor toetreding en uitstap, de melding van fouten in de verdeelsleutel, de klachtenprocedure en de geschillenbeslechting regelen. Er kan worden overwogen om vergelijkbare contractuele waarborgen ook op te leggen bij energiedelen en energieverkoop buiten een energiegemeenschap.

Daarnaast verschilt de rechtsbescherming sterk naargelang de activiteit al dan niet is vrijgesteld van de leveringsvergunningsplicht en de bijbehorende openbaredienstverplichtingen. Wanneer een partij als leverancier kwalificeert, gelden in principe alle leveranciersverplichtingen, waaronder de regels over factureringsinformatie in artikel 3.2.18 van het Energiebesluit. Het is aangewezen te onderzoeken welke van die verplichtingen ook bij een vrijstelling van leveringsvergunningsplicht kunnen gelden. Zeker wanneer voor gedeelde energie een prijs wordt aangerekend, lijken minimale eisen aan de facturatie en de bescherming van de koper verantwoord. De in sectie 2.2.2.2 beschreven problemen rond informatieverstrekking, facturatie en onverwachte stopzettingen onderstrepen het belang van dergelijke minimale waarborgen.

3.2.5 Verhouding tussen energiedelen en energiegemeenschappen

De EMD5-richtlijn maakt energiedelen mogelijk op basis van overeenkomsten tussen actieve afnemers of via een juridische entiteit. Energiedelen en energiegemeenschappen zijn daardoor nauw met elkaar verbonden, maar vallen niet samen. Een energiegemeenschap is een rechtspersoon die verschillende energieactiviteiten kan uitoefenen en daarbij een ecologisch, economisch of sociaal hoofddoel nastreeft. Energiedelen is één mogelijke activiteit en kan volgens de

richtlijn ook buiten een energiegemeenschap worden georganiseerd. Bij de omzetting moet daarom duidelijk worden afgebakend onder welke voorwaarden beide organisatiemodellen kunnen worden gebruikt en welke rechten en verplichtingen eraan verbonden zijn.

Energiedelen op basis van een overeenkomst heeft als voordeel dat deelnemers geen afzonderlijke rechtspersoon moeten oprichten. Dat verlaagt de instapdrempel en kan vooral geschikt zijn voor eenvoudige projecten met een beperkt aantal deelnemers. Tegelijk moet de overeenkomst voldoende duidelijk bepalen wie de groep vertegenwoordigt, hoe de verdeelsleutel wordt vastgesteld en gewijzigd, onder welke voorwaarden deelnemers kunnen toetreden of uitstappen, hoe kosten en eventuele vergoedingen worden verdeeld en hoe klachten en geschillen worden behandeld. De modelovereenkomsten waarin de EMD5-richtlijn voorziet, kunnen hier rechtszekerheid bieden en vermijden dat elke groep deze afspraken volledig zelf moet uitwerken.

Een energiegemeenschap vergt daarentegen de oprichting van een rechtspersoon en moet voldoen aan de voorwaarden voor een EGB of HEG. Die hogere oprichtings- en beheerslast kan verantwoord zijn bij grotere, structurele of multifunctionele projecten. De rechtspersoon beschikt over bestuursorganen en besluitvormingsregels, kan activa beheren en kan naast energiedelen ook andere activiteiten opnemen, zoals productie, opslag, flexibiliteit of laaddiensten. Het statuut van energiegemeenschap behoudt dus vooral een meerwaarde wanneer het wordt verbonden aan een duurzame samenwerking, participatieve zeggenschap en een aantoonbaar ecologisch, economisch of sociaal hoofddoel, en niet louter dient als toegangspoort tot energiedelen.

Voor het Vlaamse kader is daarom een samenhangende herziening aangewezen. We verwijzen in dit verband naar secties 1.1, 1.2 en 1.4. Als energiedelen voortaan op basis van overeenkomsten mogelijk wordt, moet worden nagegaan in welke gevallen de oprichting van een EGB of HEG nog verplicht of wenselijk is en welke specifieke rechten het statuut rechtvaardigen. Tegelijk moet worden vermeden dat beide modellen inhoudelijk dezelfde activiteit regelen, maar aan sterk verschillende voorwaarden of beschermingsniveaus onderworpen zijn. Minstens de regels over registratie, vertegenwoordiging, transparantie, toetreding en uitstap, verdeling van kosten en opbrengsten, klachtenbehandeling en bescherming van kwetsbare deelnemers moeten voor beide modellen coherent zijn. Voor energiegemeenschappen kan daarnaast een gerichter kader gelden inzake zeggenschap, hoofddoel en de uitoefening van andere energieactiviteiten.

Deze herziening biedt ook de gelegenheid om de verhouding tussen EGB en HEG opnieuw te bekijken. De huidige voorwaarden overlappen gedeeltelijk en zijn op sommige punten moeilijk controleerbaar. Een duidelijkere afbakening of vereenvoudiging moet evenwel vertrekken van de functies die beide statuten in de praktijk moeten vervullen. Een eventuele erkenningsprocedure is pas zinvol als aan het statuut specifieke rechten of voordelen worden gekoppeld; anders dreigt zij vooral bijkomende administratieve lasten te creëren. Bij de omzetting van de EMD5-richtlijn kan daarom worden onderzocht hoe een helder en samenhangend keuzekader kan worden uitgewerkt, waarbij zowel een laagdrempelige overeenkomst voor eenvoudig energiedelen als het statuut van energiegemeenschap voor meer structurele en participatieve projecten met een ruimer doel of activiteitenpakket een passende plaats krijgen.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Bijlage 1 – Kosten en voorwaarden energieleveranciers

Deze bijlage geeft een overzicht van de kosten en voorwaarden die leveranciers in mei 2026 voor energiedelen en energieverkoop hanteerden.

Om de nodige transparantie te waarborgen, tonen we in de V-test® sinds februari 2023 de voorwaarden en kosten die leveranciers opleggen resp. aanrekenen.

In Tabel 7 en Tabel 8 staat een overzicht van die kosten en voorwaarden in **mei 2026**. We nemen enkel leveranciers op die in de V-test® voor gezinnen of ondernemingen staan.

De tweede kolom toont of en welke jaarlijkse vaste kost leveranciers aanrekenen. Indien verschillend van 0, variëren deze bedragen tussen 15 en 150 euro per jaar. Merk op dat de kosten in deze tabel rechtstreeks uit de V-test® werden overgenomen. In de grote meerderheid van de vermeldingen is de jaarkost een kost inclusief btw. Het btw-percentage voor extra kosten bij energiedelen bedraagt 21%.

In de derde kolom staat of ze deze kost herrekenen naar het deel van het jaar dat energiedelen en energie verkopen actief was (pro rata), of dat ze dit in één keer volledig aanrekenen, ook al was energiedelen en energie verkopen geen heel jaar actief. Sommige leveranciers werken met een tussenvorm en rekenen de kost aan per maand dat het actief was. Dit staat ook zo aangeduid in de tabel.

De vierde kolom toont of en welke kost de leverancier aanrekent per MWh gedeelde energie. Slechts een aantal leveranciers gebruiken dit systeem. Dit wordt doorgaans veel meer opgelegd wanneer bedrijven aan energiedelen doen.

De voorlaatste kolom geeft aan of er een beperking is op het type contract dat een klant mag sluiten als hij/zij wil energiedelen of energie verkopen. Drie leveranciers maakten hier in mei 2026 gebruik van en laten energiedelen en energie verkopen enkel toe in combinatie met een dynamisch contract.

De laatste kolom vermeldt of een leverancier een administratieve kost kan aanrekenen als de klant niet tijdig meldt dat hij aan een vorm van energiedelen wil deelnemen.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Tabel 7: De kosten en voorwaarden die leveranciers in mei 2026 in de V-test® stelden voor energiedelen en verkopen voor gezinnen

Leverancier	€/jaar	Pro rata?	€/MWh	Enkel dynamisch	Andere voorwaarden
Aspiravi Energy	125	Nee	0	Nee	Nee
Belvus	100	Nee	0	Nee	375 EUR administratieve kost indien geen melding 1 maand voorafgaand aan start
Bolt Energie	0	/	45	Nee	Nee
Dats 24	85	Nee	0	Nee	Nee
Dots Energy	127,2	Ja, per maand	0	Nee	Energiedelen is niet mogelijk met het product Multi Markets met Smart Steering
Ebem	96,8	Ja	0	Ja	
Ecofix Gas & Power	121	Ja	0	Nee	Nee
Ecopower	24	Ja, per maand		Ja	
Elegant	75	Ja, per dag	0	Nee	Nee
Eneco Belgium	124,63	Ja	0	Nee	Nee
Energie.be	35	Ja	0	Nee	50 EUR administratieve kost indien geen melding 1 maand voorafgaand aan start
Energy Knights	0	/	0	Nee	Nee
EnergyVision	100	Ja	0	Nee	Nee
ENGIE (handelsnaam van Electrabel)	121[61]	Nee	0	Nee	Nee
Evident Energie*	100	Nee	0	Nee	50 EUR administratieve kost indien geen melding 1 maand voorafgaand aan start
Frank Energie België	0	/	0	Nee	Nee
HOA Energy*	100	Ja	0	Nee	50 EUR administratieve kost indien geen melding 1 maand voorafgaand aan start
Luminus	150	Ja	0	Nee	Nee
Mega (handelsnaam van Power Online)	15 - 90,75	Nee	0	Nee	Nee
Octa+ Energie	96 -144	Ja, per maand	0	Nee	Nee
Power2You*	100	Nee	0	Nee	50 EUR administratieve kost indien geen melding 1 maand voorafgaand aan start
Servolt Energie*	100	Nee	0	Nee	50 EUR administratieve kost indien geen melding 1 maand voorafgaand aan start

[61] Bij Engie Electrabel blijft de jaarlijkse kost beperkt tot €121 wanneer er maximum twee afnamepunten deelnemen aan energiedelen of energie verkopen. Vanaf drie afnamepunten wordt de kost €121/EAN.

Smappee Smiles*	100	Nee		Nee	50 EUR administratieve kost indien geen melding 1 maand voorafgaand aan start
TotalEnergies Power & Gas Belgium	0	/	0	Nee	Nee
Trevion	120	Ja	0	Nee	Ja
Wase Wind	136,98	Ja, per dag	0	Ja	Nee

* Dit zijn handelsnamen van de leverancier Energy Together.

Uit Tabel 7 blijkt dat er slechts drie leveranciers in de V-test® staan die momenteel geen kosten aanrekenen aan gezinnen voor energiedelen: Energy Knights, Frank Energie België en TotalEnergies Power & Gas Belgium. Samen beleveren deze drie leveranciers ongeveer 5% van de toegangspunten van gezinnen in mei 2026. Belvus rekent een extra administratieve kost aan als een klant laattijdig meldt dat deze wil deelnemen aan energiedelen.

Ecopower heeft het meest uitgebreide model, met zowel een maandelijkse kost als een kost per hoeveelheid gedeelde energie. Deze kost is dynamisch (met een prijs die elk uur verandert) en is verschillend bij koper en verkoper.

Tabel 8: De kosten en voorwaarden die leveranciers in mei 2026 in de V-test® stelden voor energiedelen en verkopen voor ondernemingen

Leverancier	€/jaar	Pro rata?	€/MWh	Enkel dynamisch?	Extra voorwaarden / Boetebepalingen
Belvus	100	Nee	0	Nee	375 EUR administratieve kost indien geen melding 1 maand voorafgaand aan start
Bolt Energie	0	/	45	Nee	375 EUR administratieve kost indien geen melding 1 maand voorafgaand aan start
Ebem	80	Ja	0	Ja	
Ecofix Gas & Power	121	Ja	0	Nee	
Ecopower	24	Per maand	0	Ja	
Elegant	61,98-70,09	Ja	0	Nee	
Eneco Belgium	103	Ja	0	Nee	
Energie.be	33,02	Ja	0	Nee	
Engie (handelsnaam van Electrabel)	100[62]	Nee	0	Nee	
HOA Energy*	100 - 121	Nee	€ 5/MWh, excl. btw voor afname € 15/MWh, excl. btw, voor injectie	Nee	

[62] Bij Engie Electrabel blijft de jaarlijkse kost beperkt tot €121 wanneer er maximum twee afnamepunten deelnemen aan energiedelen of energie verkopen. Vanaf drie afnamepunten wordt de kost €121/EAN.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Luminus	150	Ja	0	Nee	Extra voorwaarden afname/injectie voor beroeps- of bedrijfsmatige doeleinden
Mega (Power Online)	12,5-75	Ja	0	Nee	
Octa+ Energie	144	Per maand	0	Nee	
Power2You*	100	Nee	€ 5/MWh, excl. btw voor afname € 15/MWh, excl. btw, voor injectie	Nee	
Servolt Energie*	100	Nee	€ 5/MWh, excl. btw voor afname € 15/MWh, excl. btw, voor injectie	Nee	
Smappee Smiles*	100	Nee	€ 5/MWh, excl. btw voor afname € 15/MWh, excl. btw, voor injectie	Nee	
TotalEnergies Power & Gas Belgium	0	/	0	Nee	
Trevion	120	Ja	0	Nee	
Wase Wind	113,21	Ja	0	Ja	
Yuso	0	/	De My Yuso vergoeding wordt toegepast op het volledige volume (inclusief gedeelde volume).	Ja	

* Dit zijn handelsnamen van de leverancier Energy Together.

Uit Tabel 8 blijkt dat de kosten voor energiedelen voor ondernemingen bij een groot aantal leveranciers van dezelfde grootteorde zijn als die van gezinnen. Een aantal leveranciers leggen echter extra voorwaarden op. Zo legt Bolt Energie bijvoorbeeld een administratieve kost op als het energiedelen niet tijdig gemeld wordt. Luminus heeft daarnaast bijzondere voorwaarden specifiek voor klanten die willen energiedelen.

Bijlage 2 – Analyse: is energiedelen en energie verkopen financieel interessant?

Energiedelen en energieverkoop zijn door de bijkomende kosten van leveranciers niet altijd financieel voordelig voor koper en verkoper. In deze bijlage onderzoeken we of die conclusie nog steeds geldt en onder welke voorwaarden energiedelen of energieverkoop voor gezinnen en kmo's financieel interessant kan zijn.

De resultaten tonen dat het voor de onderzochte gezinnen moeilijk is om financieel voordeel te halen uit energiedelen of energieverkoop. Slechts bij een beperkt aantal contracten volstaat een klein gedeeld volume om de bijkomende kosten terug te verdienen. Vooral contracten zonder afzonderlijke kosten voor energiedelen zijn daarom interessant.

Voor de onderzochte kmo's is het doorgaans gemakkelijker om financieel voordeel te behalen. Toch zijn ook voor hen sommige contracten weinig aantrekkelijk, omdat een groot gedeeld volume nodig is om de bijkomende kosten te compenseren.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

B.2.1 Bestudeerde scenario's

We onderscheiden de **verkoper**, die zijn geïnjecteerde elektriciteit met een andere afnemer deelt of aan die afnemer verkoopt, en de **koper**, die deze elektriciteit ontvangt of aankoopt. Om de tekst leesbaar te houden, gebruiken we hierna uitsluitend de termen 'verkoper' en 'koper'.

Het eerste scenario bekijkt twee gezinnen, het tweede twee kmo's. In beide bestudeerde scenario's delen/verkopen de twee partijen onderling.

Tabel 9 beschrijft de afname en de injectie van de deelnemende gezinnen en kmo's. Deze volumes houden geen rekening met energiedelen of energie verkopen. Het gaat hier om de volumes die van het net worden afgenomen en op het net worden geïnjecteerd. Er is telkens één gezin/kmo met injectie en één gezin/kmo zonder injectie. Het is telkens de partij met injectie die optreedt als verkoper, en de partij zonder injectie die optreedt als koper.

Tabel 9: De gezinnen en kmo's die energie delen en verkopen in de bestudeerde scenario's

Voorbeeld	Functie	Type	Afname (MWh)	Injectie (MWh)
1	Verkoper	Gezin	2	2,4
1	Koper	Gezin	3,5	0
2	Verkoper	Kmo	14	7
2	Koper	Kmo	15	0

De koper en verkoper kunnen elk vrij kiezen welk energiecontract ze sluiten. Om het aantal combinaties te beperken, maar toch een zicht te hebben op de volledige markt, rekenen we in deze scenario's met alle aangeboden contracten in de V-test®, maar nemen we aan dat koper en verkoper hetzelfde energiecontract hebben.

B.2.2 Hoeveel injectie wordt er gedeeld?

Hoe meer elektriciteit de gezinnen/kmo's onderling kunnen delen/verkopen, hoe groter de opbrengst. Onderling delen of verkopen is echter enkel mogelijk als de afname van de koper in hetzelfde kwartier plaatsvindt als de injectie van de verkoper.

We baseren ons voor deze oefening op de statistieken van het afgelopen jaar, opgenomen in sectie 2 van het rapport. Daaruit blijkt dat de percentages (voor huishoudens en kmo's samen), rond 25% liggen. Deze percentages nemen toe. Deelnemers aan energiedelen en energie verkopen slagen er beter en beter in om hun afname en injectie goed op elkaar af te stemmen en zo hogere volumes met elkaar te delen. Ten opzichte van de vorige analyse is dit een belangrijke wijziging: waar toen werd uitgegaan van 20% gedeelde energie, rekenen we in deze oefening met 25%.

B.2.3 Wat zijn de kosten en opbrengsten bij energiedelen en verkopen?

Door aan energiedelen of P2P te doen, veranderen bepaalde onderdelen van de energiefactuur.

Voor de verkoper gaat het om:

1. Eventuele extra kosten die de leverancier aanrekent voor energiedelen of energie verkopen.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

2. Een lagere vergoeding van de leverancier o.b.v. het terugleveringscontract. De verkoper verkoopt een deel van zijn injectie niet meer aan de leverancier, maar deelt het met of verkoopt het aan de koper.
3. Een bijkomende opbrengst doordat de verkoper en koper een onderlinge prijs hebben afgesproken voor de gedeelde energie. Een dergelijke opbrengst is niet van toepassing bij het kosteloze energiedelen.

Voor de koper gaat het om:

1. Eventuele extra kosten die de leverancier aanrekent voor energiedelen en verkopen.
2. Een lagere energiekost aangerekend door de leverancier doordat de koper nu een deel van zijn energie krijgt of koopt van de verkoper.
3. Een bijkomende kost, te betalen aan de verkoper doordat de verkoper en koper een onderlinge prijs hebben afgesproken voor de gedeelde energie. Een dergelijke kost is niet van toepassing bij het kosteloze energiedelen.

De hoeveelheid btw die moet worden betaald door koper en verkoper, verandert ook, en dit omdat de hoogte van de factuur verandert door energiedelen en verkopen. De btw die de leveranciers aanrekenen wordt meegenomen in deze analyse. Bij de gezinnen rekenen we met 6% btw voor de energieprijs, aangerekend door zijn leverancier en met 0% voor de terugleveringsvergoeding die de verkoper krijgt van zijn leverancier en voor de onderlinge prijs die koper en verkoper hebben afgesproken. Voor de extra kosten die leveranciers aanrekenen, nemen we de kosten over zoals die vermeld worden in de V-test® van mei 2026.

Daarnaast zijn er nog enkele andere onderdelen van de factuur die niet beïnvloed worden door energiedelen of verkopen. Zo worden netkosten (zowel distributie[63] als transmissie), kosten groene stroom en WKK, heffingen en bijdragen nog altijd berekend op het volledig afgenomen volume. Deze onderdelen van de elektriciteitsfactuur komen om deze redenen niet aan bod in deze oefening.

Hoe de kosten precies veranderen, hangt af van het contract dat zowel verkoper als koper hebben afgesloten met hun energieleverancier. Voor deze oefening gebruikten we de aangeboden contracten in de V-test® van mei 2026 waarbij energiedelen en energie verkopen mogelijk was en waarbij er een afzonderlijke kost voor energiedelen en energie verkopen werd aangerekend.

Op de volgende pagina's ziet u de kosten en opbrengsten van de twee bestudeerde scenario's voor een gans jaar. Koper en verkoper hebben telkens hetzelfde elektriciteitscontract. We vermelden de naam van het contract en de leverancier niet omwille van de neutraliteit. In secties B.2.3.1 (gezinnen) en B.2.3.2 (kmo's) staat een overzicht van de kosten en opbrengsten. Aan de linkerkant ziet u telkens de kosten en opbrengsten van de verkoper, rechts ziet u die van de koper. Van boven naar onder ziet u de situatie wanneer:

1. er geen energie gedeeld of verkocht wordt
2. er 25% energie gedeeld wordt[64]

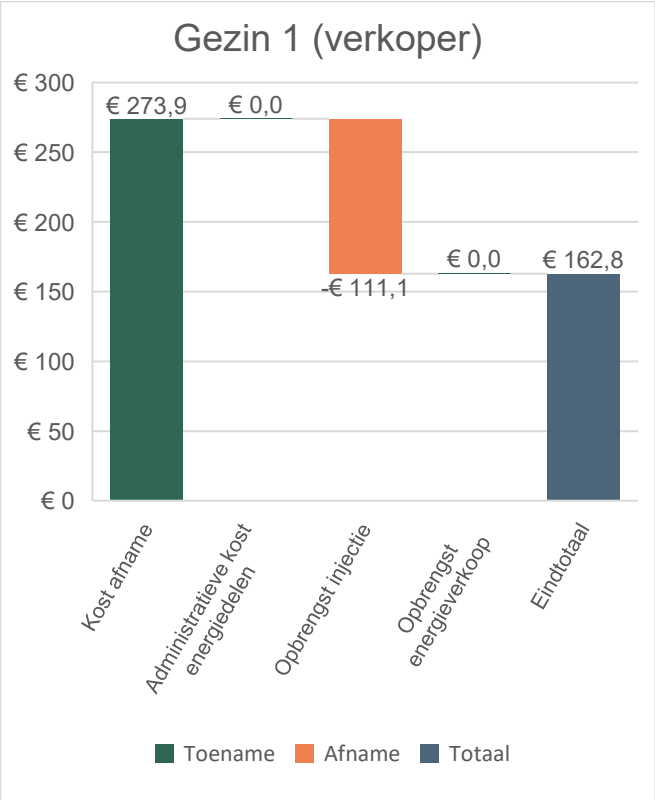
63 De Vlaamse Nutsregulator voerde i.s.m. VITO een kosten-batenanalyse uit over de impact op het distributienet van energiegemeenschappen, evenals energiedelen en energie verkopen in een gebouw. Zie RAPP-2023-19, raadpleegbaar via: www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/rapp-2023-19. Rekening houdende daarmee voorziet ook de tariefmethodologie 2025-2028 niet in een specifieke, afwijkende tarifering voor deze activiteiten. Zie www.vlaamsenutsregulator.be/nl/tariefmethodologie-2025-2028.

64 Strikt genomen komen de twee bestudeerde gevallen (twee gezinnen onderling + twee kmo's onderling) niet overeen met een nu bestaande vorm van energiedelen (= met zichzelf, in een gebouw of in een energiegemeenschap). Het gaat telkens om twee actieve afnemers die met elkaar handelen, d.w.z. dat het eigenlijk telkens om een P2P gaat. Ook bij P2P kunnen de betrokkenen echter afspreken om geen prijs aan te rekenen voor de groene stroom in kwestie.

3. er 25% energie wordt verkocht (tegen €70/MWh) binnen de groep.

B.2.3.1 Gezinnen

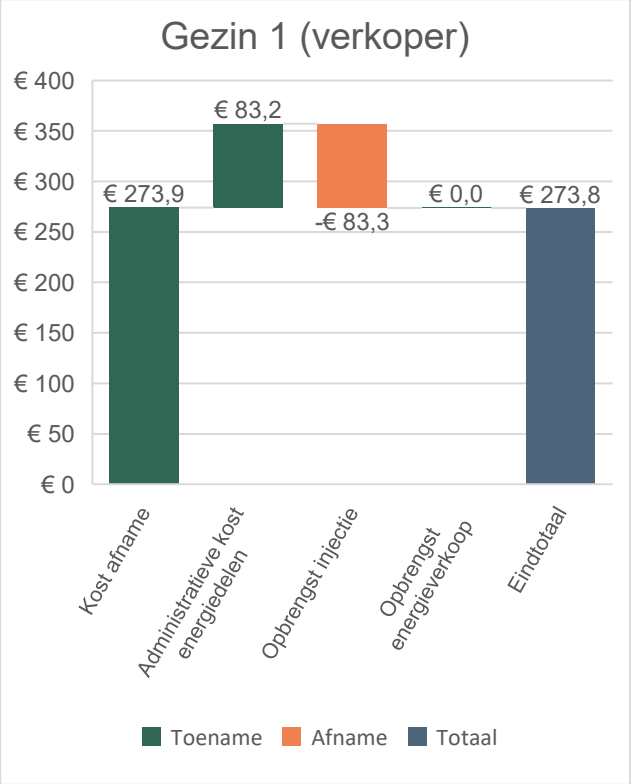
- **Zonder energiedelen en verkopen**

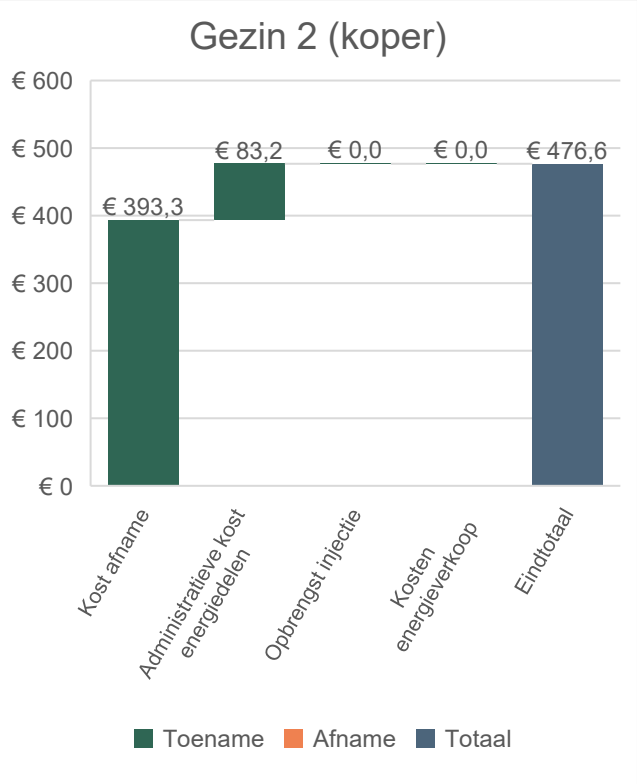

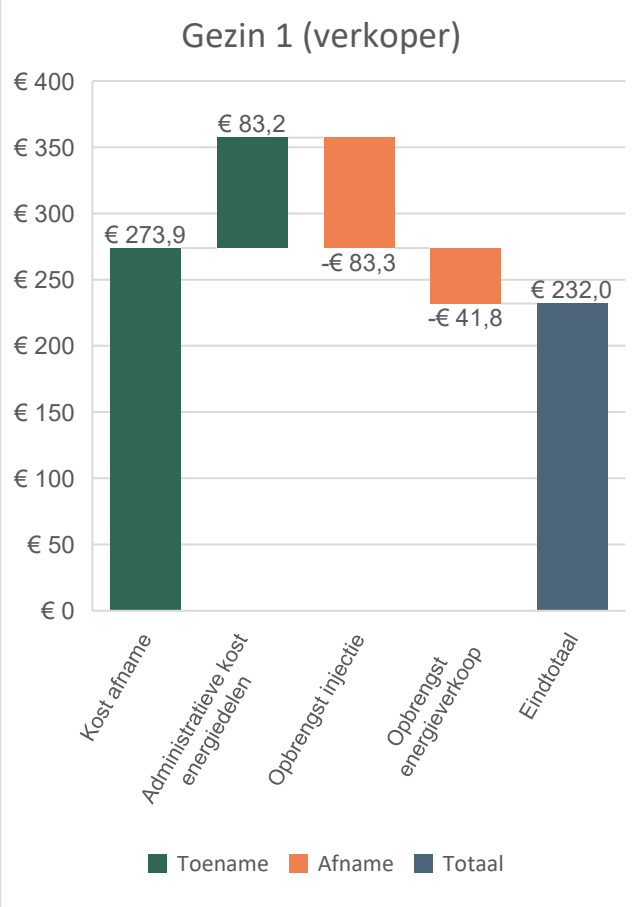
- **Met energiedelen (25% gedeeld)**

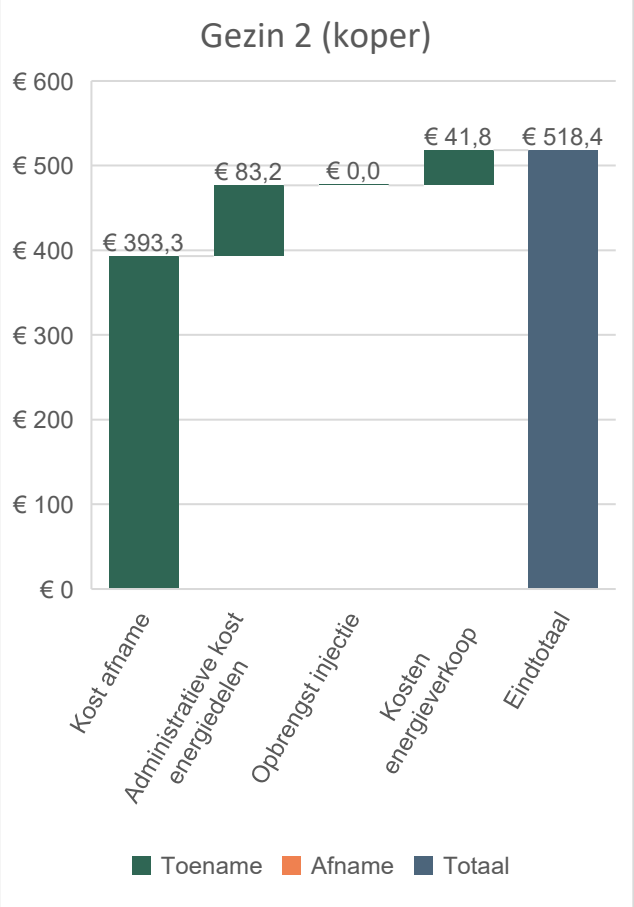
Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

- **Met energie verkopen (25% gedeeld - €70/MWh)**

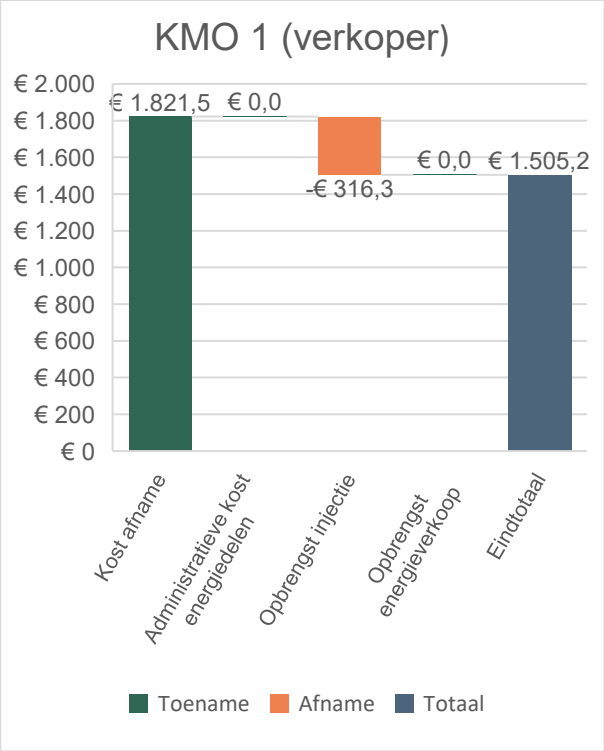
Bovenstaande figuren tonen dat de verkoper €111 meer moet betalen wanneer hij/zij energie deelt. Ook de koper heeft een beperkt nadeel bij energiedelen (€2 voor een heel jaar). Netto gezien maken koper en verkoper dus samen een verlies van €113. Het is in dit geval niet interessant om aan energiedelen te doen in deze omstandigheden.

De energie verkopen i.p.v. delen zou geen verschil maken, en zou enkel het verlies van €113 op een andere manier tussen koper en verkoper verdelen. In de figuur wordt dit geïllustreerd voor een afgesproken prijs van €70/MWh, waarbij de verkoper €69 meer betaalt, en de koper €44.

De extra kosten van de leverancier maken het moeilijker om een situatie te vinden waarbij de gezinnen kunnen besparen. In sectie B.2.4 gaan we dieper in op wanneer dat wel het geval zou kunnen zijn.

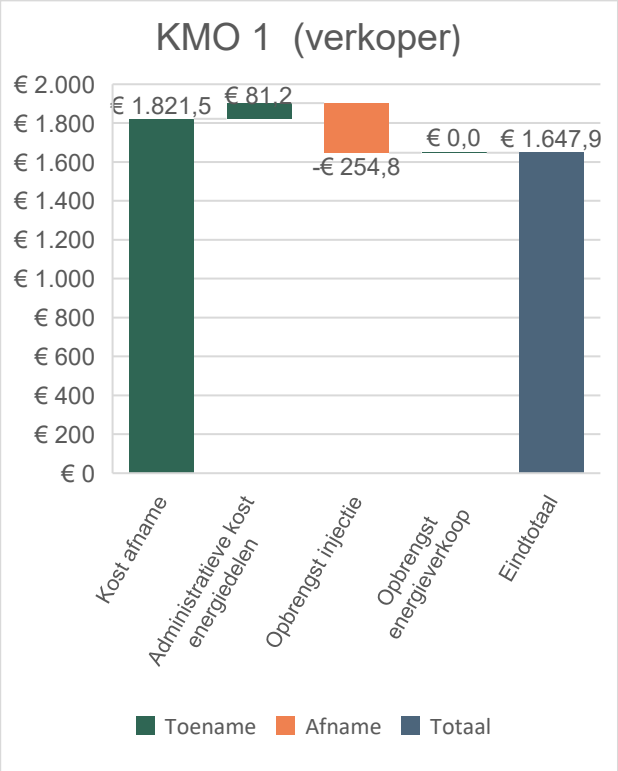
B.2.3.2 Kmo's

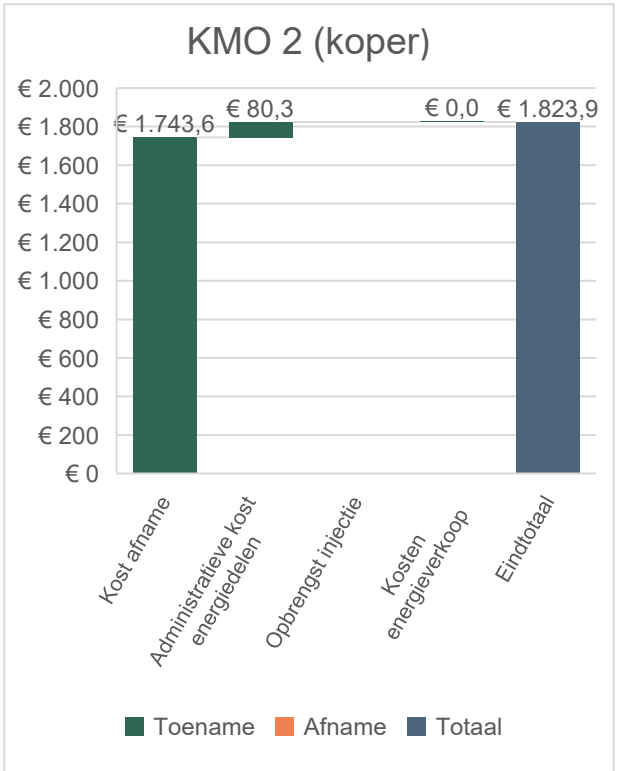
- **Zonder energiedelen en verkopen**

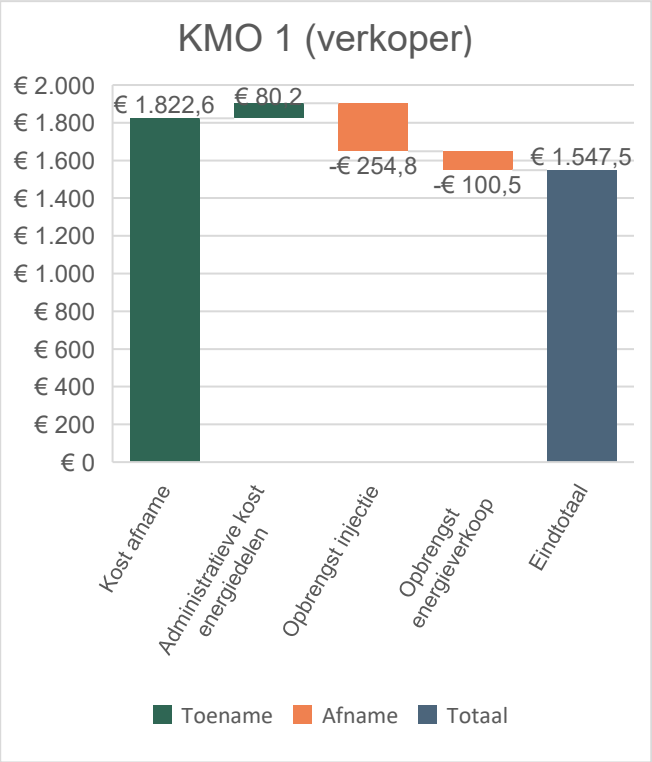
- **Met energiedelen (25% gedeeld)**

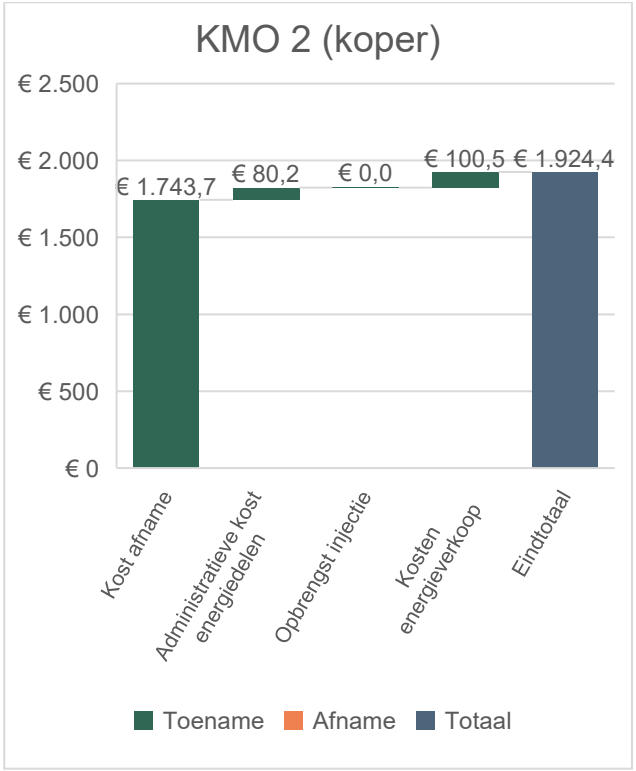

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

- **Met energie verkopen (25% gedeeld - €70/MWh)**

Bovenstaande figuren tonen het beeld voor kmo's. Wanneer ze aan energiedelen doen, moet de verkoper ongeveer €143 meer betalen. De koper wint €103 door aan energiedelen te doen. Door de energie niet te delen maar te verkopen (aan een prijs van €70/MWh) blijft de casus voor de verkoper negatief. De verkoper beperkt het verlies tot €43 door energie te verkopen, waar de koper nog €3 wint.

B.2.4 Wanneer wordt energiedelen en verkopen financieel interessant?

Door energie te delen of te verkopen, kunnen koper en verkoper geld uitsparen. De besparingen kunnen echter niet voldoende zijn om de extra kost van de leveranciers te dekken, waardoor energiedelen en energie verkopen financieel niet interessant zijn. Om te bepalen wanneer het wel interessant is, berekenen we de gezamenlijke kosten en opbrengsten van de koper en verkoper.

De verkoper loopt een deel van zijn terugleveringsvergoeding mis, hij kan immers niet zijn hele injectie verkopen aan de leverancier. Wanneer hij energie verkoopt, en niet deelt, kan hij in plaats daarvan een vergoeding krijgen van de koper. Zijn besparing bij energiedelen en verkopen ziet er als volgt uit waarbij $Prijs\ verkopen = 0$ in geval van energiedelen:

$$-(Tarief\ injectie\ verkoper * gedeeld\ volume) + (Prijs\ verkopen * gedeeld\ volume)$$

De koper kan besparen omdat hij een deel van zijn afname niet meer bij de leverancier moet kopen. In het geval van energie verkopen, moet hij wel een vergoeding betalen aan de verkoper. Zijn besparing bij energiedelen en verkopen:

$$(Tarief\ afname\ koper * gedeeld\ volume) - (Prijs\ verkopen * gedeeld\ volume)$$

Door de twee bovenstaande formules bij elkaar op te tellen, blijkt dat koper en verkoper het volgende bedrag besparen door onderling energie te delen of te verkopen:

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

$$(Tarief\ afname\ koper - Tarief\ injectie\ verkoper) * gedeeld\ volume$$

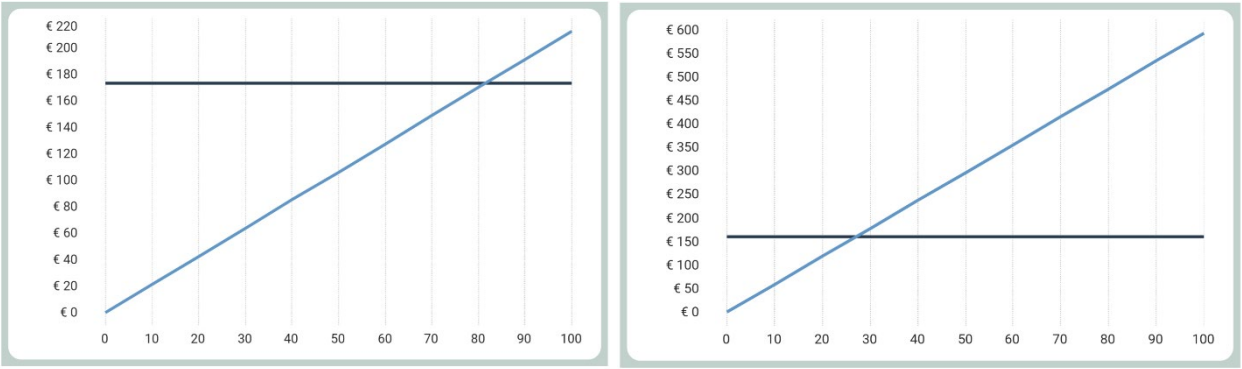
Merk op dat de prijs, afgesproken tussen koper en verkoper in geval van energie verkopen, hier niet meer in voorkomt. Of energie verkopen interessant is voor koper én verkoper samen, hangt dus niet af van de prijs die koper en verkoper onderling hebben afgesproken. De besparing hangt wel af van:

- Het tarief injectie, dat bepaald wordt door het terugleveringscontract dat de verkoper heeft gesloten met de leverancier
- Het tarief afname, dat bepaald wordt door het afnamecontract dat de koper heeft gesloten met de leverancier en
- Het gedeeld volume elektriciteit, dit is groter naarmate de verkoper en koper hun gedrag beter op elkaar kunnen afstemmen.

De grijze lijn in Figuur 14 geeft weer hoeveel koper en verkoper samen kunnen besparen bij een bepaald energiecontract, en dit in functie van het percentage van de injectie dat ze onderling kunnen delen of verkopen. Bij 100% heeft de koper de volledige injectie van de verkoper gedurende een jaar kunnen gebruiken, bij 0% vonden de injectie van de verkoper en de afname van de koper nooit plaats in hetzelfde kwartier.

In Figuur 14 staat ook de totale extra kost van de leveranciers voor koper en verkoper in het grijs. Zolang de blauwe lijn onder de grijze lijn blijft, is energiedelen en energie verkopen niet voordelig voor koper en verkoper. Voor de contracten getoond in deze figuur, moeten de gezinnen meer dan 80% van de injectie delen of verkopen, heel wat hoger dan de percentages die hierboven aangehaald werden. Voor de kmo's is het in dit geval al voldoende om 28% te delen of verkopen.

Merk op dat de grijze lijn in de figuur horizontaal loopt wanneer het om een vaste jaarlijkse kost gaat, wanneer er een (ook) een kost per gedeelde MWh wordt aangerekend, zou de grijze lijn licht stijgen.

Figuur 14: De besparingen (Y-as) die de gezinnen (links) en de kmo's (rechts) kunnen maken naargelang het percentage energie dat ze kunnen delen (X-as) wanneer ze binnen de groep energie delen of verkopen (blauwe lijn), vergeleken met de administratieve kost die de leverancier aanrekent (grijze lijn)

Het punt waar de twee lijnen elkaar kruisen, noemen we het break-evenpunt. Op dat punt zijn de besparingen van koper en verkoper samen even groot als de extra kosten voor energiedelen en verkopen. Figuur 15 toont een overzicht van de break-evenpunten van alle beschouwde contracten (zie bijlage 1), op die van Bolt Energie na. Deze leverancier heeft een extra kost energiedelen en verkopen die volledig afhankelijk is van het gedeelde volume. Omdat de kost bij een gedeeld volume van 0 MWh ook € 0 is, ligt het break-evenpunt op 0% gedeelde injectie.

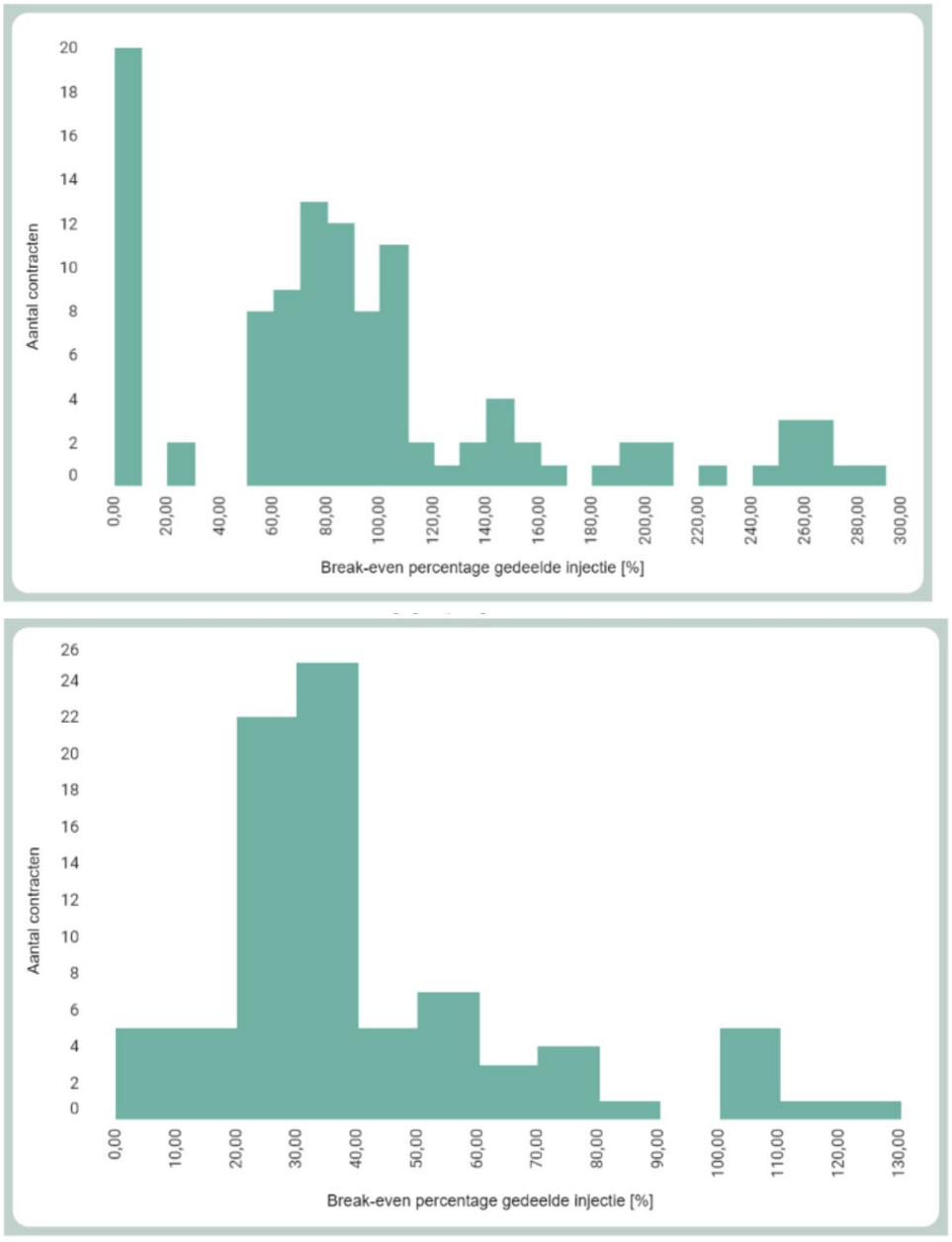
Merk op dat alle punten die voorbij 100% liggen, meer gedeelde/verkochte energie vereisen dan dat de verkoper in de eerste plaats injecteert. Zo zijn er bij de huishoudens heel wat contracten waarbij

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

dit het geval is. Er is zelfs één contract dat een gedeeld volume vereist dat 2,9 keer groter is dan de injectie. Bij kmo's komt dit in beperktere mate voor.

Bij huishoudens zijn er 20 contracten die vanaf 0% gedeelde injectie het 'Break-even percentage' bereiken (exclusief de bovenvermelde contracten van Bolt Energie). Dit zijn contracten van leveranciers die geen kost aanrekenen voor energiedelen (Energy Knights, Frank Energie België en TotalEnergies Power & Gas Belgium). Daarnaast is er nog een contract van Energie.be rendabel als we de gemiddelde grens van 25% die huishoudelijke afnemers met elkaar kunnen delen als maatstaf nemen.

Bij de kmo's zijn er 22 contracten die 25% of minder gedeelde injectie vereisen. Het gaat hier over contracten van Ecopower, Energie.be, TotalEnergies Power & Gas Belgium, en een aantal van de contracten van Mega (Power Online) en Elegant.

Figuur 15: Een histogram van alle break-even percentages gedeelde injectie bij alle contracten. Boven staan de contracten voor huishoudens, onder de contracten voor kmo's

De analyse veronderstelt dat koper en verkoper hetzelfde contract hebben, terwijl dat in de praktijk niet noodzakelijk het geval is. Bovendien werd de algemene marktpositie van de contracten niet onderzocht. Een contract dat gunstig is voor energiedelen of energieverkoop, is dus niet noodzakelijk voordelig wanneer alle contractvoorwaarden worden meegerekend. Het financiële voordeel kan bijvoorbeeld teniet worden gedaan door een hogere afnameprijs of een lagere injectievergoeding.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767